VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 140 — Vol. — LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, jouluk. 5 p. — Tuesday, Dec. 5, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1867 1967 — 1917—1967 — Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Avioerolakiin tulee muutosehdotus

NDPn edustaja sanoi, että avioero pitäisi myöntää avioliiton särkymisen perusteella, jos sovittelu ei auta

Ottawa. — Oikeusministeri Pierre Trudeau avasi maanantai-iltana ovet auki kauan odotetun muutosehdotuksen esittämiseksi Canadan avioerolakeihin.

Myöhemmin esitettävän lakiehdotuksen sisältöä ei julkaista ennen kuin alahuoneen istunnossa tulee asiaa koskeva alustava päätöslauselma hyväksytyksi, mutta mr. Trudeaun antaman yleisselostuksen mukaan tähän muutosehdotukseen tulee kuulumaan seuraavaa:

— Se (muutosehdotus) tulee seuraamaan senaatin ja alahuoneen yhteisen komitean asiasta vuoden alussa esittämää linjaa. Siihen sisältyy käsitys, että nyt voimassa olevaa ainoata avioeroperustaa (vain aviorikoksen perusteella) tullaan laajentamaan siten, että avioero voidaan myöntää myös julmuuden, 3-vuotisen edesvastuun pakoilun, sodomian (eläimiinsekaantumisen), raiskauksesta tuomion saamisen tai eläimellisyyden perusteella. Edellämainittu komitea ehdottaa edelleen avioeron saannin perustaksi hyväksyttäväksi myös avioliiton särkyminen.

— Positiivinen vastuunalaisuus tulee lakimiehille ja tuomareille sikäli, että ensin pyritään osapuolten väliseen sovitteluun ja vasta sitten avioliiton purkamiseen.

— Erikoisia avioerotribunaaleja ei perusteta. Maakunnissa, missä on erikoisesti avioeromenetelmät jatketaan avioerokysymysten käsittelyä samalla tavalla, mutta parlamentti vapautuu avioerojen myöntämistoimenpiteistä muodostamalla erikoisen siviilioikeuden, mikä käsittelee Quebecista ja Newfoundlandista tulevia avioeroanomuksia, mitkä nykyään käsitellään senaatissa.

— Lain mukaan Quebecille ja Newfoundlandille tulee mahdollisuus avioerojen myöntämiseksi milloin tahansa nämä maakunnat sellaista oikeutta itselleen haluavat.

— Eronneen aviovaimon elatusapua koskevat säädökset, niiden täytäntöönpano ja valvonta tulevat kansallisesti samanlaisiksi.

—Laki ei astu voimaan ennen kuin vasta 3 kuukauden kuluttua kuninkaallisen vahvistuksen saannin jälkeen jotta liittohallitus voi keskustella maakuntahallituksien kanssa muutoskautta koskevista seikoista.

Oikeusministeri Trudeau myönsi että parlamentille esitettävä muutosehdotus ei mene ehkä niin pitkälle kuin jotkut toivovat. Mutta, hän sanoi, hallitus pyrkii pitämään vallitsevaa sosiaalista ilmapiiriä tasapainossa, ja hän lisäsi "meidän on annettava perheelle mahdollisimman suuri turva".

Konservatiivipuolueen johtaja Robert Stanfield ilmaisi että hänen puolueensa tulee tukemaan yleispiirtein avioerolakeihin tehtävää muutosehdotusta.

NDP:n edustaja Andrew Brewin (Greenwood) ilmaisi tyytymättömyytensä. Hän on kauan vaatinut avioeron ainoaksi perustaksi avioliiton särkymistä. "Avioliiton särkymisen perusteella annettava avioero" vetäisi meidät pois nykyisestä kurjasta tilasta, hän selitti.

Kun avioliitto särkyy, eikä sovitteluyrityksistä ole apua, silloin pitäisi oikeuden myöntää ilman muuta avioeron, hän sanoi.

Quebecin ero on "mahdoton"

Rimouski, Que. — Maakuntahallituksen opposition johtaja Jean Lesage sanoi lauantaina, että Quebecin Canadasta eroaminen on aivan mahdotonta.

Liberaalijohtaja sanoi televisiohaastattelussa, että eroaminen vahingoittaisi maakunnan taloudellisia etuja ja tulisi maksamaan Quebecille 350-miljoonaa dollaria verotasoitusmaksuissa.

Mr. Lesage sanoi vielä että ranskankieltä puhuvilla quebecilaisilla ei ole oikeutta hyljätä ranskalaiscanadalaista kulttuuria ja yhdyssiteitä toisissa maakunnissa.

Yhdysvalloista viljaa Intiaan

Washington. — Yhdysvallat julkaisi lauantaina suunnitelman, jonka mukaan myydään Intiaan 3.5 miljoonaa tonnia ruoka-viljaa 1968 ensimmäisellä puoliskolla.

Maatalousministeri Orville L. Freeman sanoi, että kauppaneuvottelut tullaan pitämään New Delhissä, Yhdysvaltain lähetystön ja Intian virkailijoiden välillä.

NAISELTA SYDÄN KUOLEMAISILLAAN OLLEELLE MIEHELLE E-AFRIKASSA

Leikkaus onnistui ja mies elää, mutta vasta lähipäivät osoittavat "hyväksyykö" miehen elimistö vieraan sydämen

Kapkaupunki. — Etelä-Afrikan eräässä sairaalassa kerrotaan sunnuntaina suoritetun onnistunut sydämen siirto ihmiseltä toiselle.

Kirurgit ottivat sydämen nuorelta naiselta, joka kuoli autojen yhteenajossa, ja "antoivat" sen vioittuneen sydämensä vuoksi kuolemaisillaan olleelle miehelle kerrotaan tiedonannossa.

Kun siirretty sydän saatiin paikoilleen, se "käynnistettiin" sähköiskun avulla. Sairaalan pääkirurgi tri Jan. H. Louw sanoi asiasta: "Se (sydämen käynnistys sähköiskun avulla) tapahtui samoin kuin auton moottorin käynnistys avainta kääntäen."

Groote Schuur sairaalan viranomaiset selittivät sunnuntai-iltana, että uuden sydämen saanut mies on tyydyttävässä tilassa, mutta seuraavat muutamat päivät ovat kriitillisiä.

Sydän otettiin 24-vuotiaalta Denise Ann Darvallilta, erään pankin kirjanpitokoneen käyttäjältä ja "annettiin" leikkauksen avulla Louis Washkansky-nimiselle 55-vuotiaalle liikemiehelle.

Keskikokoiseksi mieheksi kuvatun mr. Washkanskyn sanottiin olleen sunnuntai-iltana tajuissaan ja erittäin tyydyttävässä tilassa. Viisi tuntia kestänyt leikkaus päättyi klo 6 sunnuntaiaamuna. Miehen verenpaine oli normaali jo sunnuntaina iltapäivällä.

Miss Darvallilta otettiin myös munuainen ja se siirrettiin leikkauksen avulla Karl Bremer sairaalassa 10-vuotiaalle Vn Wykille. Groote Schuur sairaalan lääketieteellinen johtaja, tri Jacobus Burger sanoi edellämainitusta sydänsiirrosta, että "leikkaus antoi ainoan (henkiin jäämisen) mahdollisuuden, Washkansky oli kuolemaisillaan ja olisi elänyt korkeintaan vain muutamia päiviä.

Selitettyään, että seuraavat muutamat päivät ovat kriitillisiä, eri Burger sanoi, että "mitä kauemman Washkansky kestää, sitä paremmat mahdollisuudet hänellä on", mutta hän lisäsi, että tämä ei tarkoita etteikö hänen elimistönsä voi hyljätä uutta sydäntä vielä myöhemmin. viiden tai kymmenenkin vuoden kuluttua.

Eugene McCarthy asettunut presidenttiehdokkaaksi

Washington. — Senaattori Eugene McCarthy, joka kuuluu Yhdysvaltojen Vietnam-politiikan jyrkimpiin vastustajiin, ilmoitti viime viikolla asettuvansa ehdokkaaksi ensi vuoden presidentinvaaleja varten. Minnesotaa edustava demokraatti sanoi kilpailevansa presidentti Johnsonin kanssa demokraattien puolueen presidenttiehdokkuudesta. Sitä varten hän on ehdokkaana Wisconsinin, Oregonin, Kalifornian ja Nebraskan esivaaleissa.

Roomalaiskatolista älymystöä edustava 51-vuotias senaattori on omaksunut yhä "kyyhkymäisemmän" asenteen Vietnamin sodan suhteen.

USAn väkiluku 200 miljoonaa

New York. — Yhdysvaltojen väkiluku saavutti maanantaina 200 miljoonan rajan, mutta USA:lla ei ennustusten mukaan ole mahdollisuuksia saavuttaa Kiinaa, Intiaa tai Neuvostoliittoa väestön määrässä.

Maailman kolme runsasväkisintä valtiota tällä hetkellä ovat Kiina (710 miljoonaa), Intia (498) ja Neuvostoliitto (233), ilmenee tässä kuussa ilmestyneestä YKn väestötieteellisestä vuosikirjasta.

Vuosikirjassa arvioidaan, että Intian väkiluku kasvaa suuremmaksi kuin Kiinan vuoteen 2012 mennessä Kiinan väkiluku on siihen mennessä kaksinkertaistunut, mutta Intian kolminkertaistunut. Väestön vuosittainen kasvu on Intiassa 2.4 pros. ja Kiinassa 1.5 pros.

Sharp romuutti kalliin Carter-veroraportin

Carter puolusti vielä nyt hyljättyjä verouudistuksia kansan hyväksi

Ottawa. — Carterin kuninkaallisen komissionin verouudistusraportti — mikä tuli maksamaan noin $3,500,000 — tuli raha-asiain ministeri Mitchell Sharpin torstaisen minibudjetin esityksen yhteydessä tapetuksi. Vain viralliset hautajaiset ovat enää pitämättä.

Raha-asiainministeri Sharp teki torstaisen minibudjetti-puheensa yhteydessä täysin tiettäväksi, että liittohallitus on hyljännyt laajojen kansalaispiirien kannatuksen saaneen, mutta varsinkin öljy- kaivos- ja vakuutusyhtiöiden vastustaman Carterin raportin tärkeimmät verouudistusehdotukset vaikka hän jättikin ovet vielä auki joidenkin muiden ehdotusten toteuttamiselle.

Viime helmikuussa julkaistiin kuusi paksua nidettä käsittävä Carterin raportti, missä suositeltiin yksityisten ja yhtiöiden tuloverojen yhdentämistä, täyttää verotusta pääomavoitoille (osakkeiden, kiinteistöjen jms. "pääomien" hinnankorotuksista saataville voitoille), korkeampaa verotusta lahjoituksista je perintötuloista sekä öljy-, kaivos- ja vakuutusyhtiöiden verohelpotusten poistamista.

Näiden verouudistusten perusteella olisivat viikko- ja kuukausipalkkaisten verot alentuneet. Ammattiyhdistysliike ja työväenjärjestöt yleensä ovat ilmaisseet, että ne kannattavat Carterin verouudistusehdotuksia, mutta isot teollisuusliikkeet ovat niitä äänekkäästi moittineet.

Mr. Sharp sanoi Carterin verouudistusehdotuksia arvostellun siksi kun ne olisivat vetäneet Canadan pois Yhdysvaltain ja muiden maiden linjalta, ja "olisivat ehkä aiheuttaneet talousvaikeuksia".

Mutta mr. Carter esitti asiasta jyrkästi erilaisen katsantokannan.

Mainittua kuninkaallista komissionia johtanut Kenneth Carter sanoi perjantaina Torontossa, että todellisuudessa hänen ehdotusten hyväksyminen olisi vetänyt Canadan lähemmäksi Yhdysvaltoja voimassa olevaa verotusmenetelmää.

"Meidän ehdotuksemme sisältyy verotuksen perustaksi perhe, millä pohjalla verotus tapahtuu nyt Yhdysvalloissa", hän sanoi. Me ehdotamme pääomavoittotjen verottamista, mikä on voimassa Yhdysvalloissa mutta ei meillä. Me ehdotamme tuloverojen alentamista siten. että meidän tuloveromme olisivat laskeneet Yhdysvalloissa voimassa olevien tuloverojen tasolle."

Hän myös torjui mr. Sharpin väitöksen, että hänen komissionsa verouudistusehdotukset on esitetty "nippuratkaisupohjalla" niin että ne on hyväksyttävä joko kaikki tai ei mitään.

Kauppala on liian köyhä äänestyksen järjestämiseksi

Wabana, Nfld. — Ennen tässä vauraassa Bell Islandin kauppalassa on nykyään niin "huono aika" että asukkaiden ei kannata pitää edes kunnallisvaaleja.

Tämän seurauksena siellä on yhden miehen "valtuusto" Frank Pendergast, entinen United Steelworkers of America union virkailija ja konepajan työläinen. Kuusi muuta valtuuston jäsentä on lähtenyt saarelta sen jälkeen kun Dominion Steel and Coal Corp. Ltd sulki rautakaivoksensa 18 kuukautta sitten. Samoin on lähtenyt useita muita miehiä, jotka ehkä olisivat olleet valtuuston ehdokkaina.

Tämä, nyt melkein vararikon partaalla oleva paikkakunta, oli ennen yksi varakkaimpia Newfoundlandisa, missä toisen maailmansodan aikana kaivospalkkatulot tarkoittivat vaurautta.

Mutta sen jälkeen kun kaivos suljettiin, saaren asukasluku on laskenut 9,000:sta vähempään kuin 5,000 ja asukkaita aina vain lähtee pois.

Mr. Pendergast ja Steve Neary, liberaalipuolueen Bell Islandin edustaja lainlaatijakunnassa, sanoivat torstaina, että on tullut aika että maakuntahallituksen on valittava muutamia henkilöitä, jotka aikovat jäädä saarelle kauppalan valtuustoon.

Winters vierailee Skandinavian maissa

Tukholma. — Canadan kauppaministeri Robert Winters alkoi Skandinavian maitten vierailunsa täällä lauantaina. Hän viipyy Tukholmassa tiistaiseen saakka jonka jälkeen hän menee Norjaan ja Tanskaan.

Mr. Wintersin otti vastaan Arlanda International lentokentällä ulkoministeriön apulaissihteeri Knut Bernstom.

KARDINAALI SPELLMAN KUOLI LAUANTAINA

Joutui Vietnamin sodan kannatuksesta terävän arvostelun kohteeksi — etevä finanssijärjestäjä

New York. — Roomalaiskatolisen kirkon hierarkian johtava prinssi, New Yorkin arkkipiispa Francis Spellman kuoli lauantaina. Hän oli 78 vuoden ikäinen.

Kardinaali Spellman sai "suuren verenvuodon aivoihinsa" pian sen jälkeen kun hän tuli St. Vincentsin sairaalaan. Hän oli jo aamulla valittanut huonovointisuutta ja tuli sen vuoksi mainittuun sairaalaan kello 10 aamupäivällä. Hän kuoli kello 11.45 ap.

Kirkon rikkaimman hiippakunnan päämiehenä kardinaali Spellman on ollut pitkän aikaa "voimatekijä" "pappis" ja kirkollisasioissa.

Hän oli vuosikausia yhdysvaltalaisten kardinaalien vanhin ja arvonsa perusteella roomalais-katolisen kansallisen kirkon piispojen päämies.

Kardinaali Spellman tuli New Yorkin arkkipiispaksi v. 1939 jolloin hänen ystävänsä Eugenio Pacelli tuli paaviksi.

Yhdysvaltain asevoimien vikaarina hän vieraili joulun aikana v. 1966 Etelä-Vietnamissa, minkä matkan johdosta hän joutui maailmanlaajuisen arvostelun kohteeksi.

Aikana, jolloin kirkko vietti rauhan ruhtinaan, Jeesuksen syntymäpäivää, ja jolloin roomalaiskatolisen kirkon päämies paavi Paavali oli juuri esittänyt toivomuksen, että pommitukset "joulutauoksi" lopetettaisiin neuvottelujen aloittamiseksi rauhanomaisen ratkaisun hyväksi, kardinaali Spellman sanoi viime jouluna yli 10,000 mailin päässä Yhdysvaltain rajojen ulkopuolella, Etelä-Vietnamissa oleville yhdysvaltalaisille sotilaille, että mitään sen pienempää ei kuin totaalista voittoa ei voida kuvitellakaan.

Hän sanoi Vietnamin kansan vastaan aloitettua hyökkäyssotaa "sodaksi sivistyksen puolesta" ja lisäsi, "mitään totaalista voittoa pienempää ei voida kuvitellakaan."

Vatikaani ilmaisi silloin varovaisin sanoin tyytymättömyytensä tästä lausunnosta, monet kirkot arvostelivat yhdessä eri aatesuuntia edustavien rauhanpuolustajain tavoin kardinaali Spellmanin sotaista "joulusanomaa".

Kardinaali Spellman tunnettiin taitavana miehenä hallinnollisissa toimissa ja hyvänä finanssiasiain järjestäjänä. Hänellä kerrotaan olleen myös taiteellisia harrastuksia. Kardinaali Spellmanin kerrotaan kirjoittaneen runoja ja novelleja.

Hän teki hiippakunnastaan taloudellisen tukipylvään koko kirkolle ja New Yorkissa vuonna 1964 pidetyssä paavin 75-vuotisjuhlassa hän ilmoitti paavi Paavalille annetusta $75.000.00 suuruisesta lahjasta — tuhat dollaria paavin joka syntymäpäivää kohti.

Simcoe. — Mr. ja mrs. Manuel Lopez, Simcoesta, saivat syytteen lauantaina siitä, että he olivat jättäneet alle 10-vuotiaan lapsen ilman huoltajaa. Kaksivuotias Fernando Lopez kuoli tulipalossa Lopezin kodissa marraskuun 15 päivänä. Lapsen vanhemmat olivat ulkona tulipalon aikana.

Mini-budjetti maksaa meille $40 perheeltä

Ottawa. — Ns. "keskinkertainen" canadalainen palkkatyöläinen joutuu maksamaan rahaministeri Mitchell Sharpin minibudjetin perusteella $40.00 lisäveroa. Toisin sanoen, mr. Sharp teki meistä budjettipuheellaan näin paljon köyhempiä ihmisiä.

Tämä on se summa, mitä vähemmällä on talousmiesten laskujen mukaan tultava toimeen vuonna 1968 sen vuoksi kun minibudjetin avulla otetaan pois vähävaraisilta että suurrikkaat tulisivat vieläkin rikkaimmiksi.

Tähän $40.00 menoarvioon sisältyy ajatus, että kysymys on n.s. "keskinkertaisesta" canadalaisesta veronmaksajaperheestä, minkä 'pää' ansaitsee $5,000 pitääkseen yllä nelihenkisen perheen — vanhemmat ja kaksi alaikäistä lasta. Laskussa huomioidaan myös se, että verotettava "nauttii" lauantai-iltaisin ja että niin mies kuin vaimokin polttavat rasian savukkeita päivässä.

Jos veronmaksaja ansaitsee enemmän, nauttii väkijuomia enemmän ja polttaa savukkeita enemmän, hänen veronsa kohoavat luonnollisesti vastaavasti enemmän.

Tällaisen "keskinkertaisen" perheen "pää" maksaa nyt keskimäärin $373 tuloveroa. Kun tuloveroon lisätään minibudjetin mukaan 5-prosenttinen "surtax" vero, niin se lisää välittömiä veromenoja $10.00 vuodessa. Tuloverolisäys ei koske ensimmäistä $100.00 veroerää. Lisäksi tulee väkijuomien, oluen. ja viinien sekä savukkeiden ja tupakan hintojen kohoaminen, joista kaikista koituu "keskinkertaiselle" veronmaksajille "keskinkertaisesti" $39.83 lisämenot vuodessa.

VIIME TIEDOT

Kapkaupunki. — Leikkauksen avulla sunnuntaina tapaturmassa kuolleen naisen sydämen saanut 55-vuotias Louis Washkansky sai maanantaina hengitettyksi suunsa kautta ilman mekaanista apua ja sanoi voivansa "hyvin". Vaikka leikkaus näyttää hyvin onnistuneelta niin monet lääkärit varoittavat kuitenkin ennenaikaisista toivorikkautta vastaan selittäen, että miehen elimistö voi myöhemmin "hyljätä" vieraan sydämen toiminnan.

Ateena. — Kreikan hallitus tiedoitti maanantaina, että lukuunottamatta vuoden 1960 tehdyn sopimuksen mukaisia pikkujoukkoja, Kreikan ja Turkin asevoimat kuljetetaan 45 päivän kuluessa pois Kyproksesta. Samalla selitettiin, että Turkki luopuu hyökkäysaikeistaan Kyprosta vastaan.

Ottawa. — Viimeinen suuri centennial vuoden juhla on Ottawassa, "Parlamenttimäellä," uudenvuoden aattona. Juhlaan järjestetään laulua, puheita ja ilotulituksia. Viimeisenä "ohjelmanumerona" on todennäköisesti "centennial-liekin" sammuttaminen. Pääministeri Lester B. Pearson sytytti sen joulukuun 31 pnä 1966.

Ottawa. — Pääministeri Lester B. Pearson antoi maanantaina ymmärtää että liittohallitus on valmiina yhteistoimintaan "Huomisen liittovaltiokonferenssin" muodostaman komitean kanssa. Pääministeri selitti, että asia otetaan esille liitto- ja maakuntahallitusten pääministerien kokouksessa Ottawassa, ensi viikolla.

KEHOITTAA OTTAWAA LOPETTAMAAN ASEIDEN MYYNNIN YHDYSVALLOILLE

Canadan tulisi päättävästi tuomita sodan eskalointi USAn toimesta, sanoi huomattu canadalaispappi

Oshawa. — Yhdistyneen kirkon eräs johtaja esitti viikon lopulla Canadan hallitukselle vetoomuksen, että se (hallitus) lakkaisi "rohkaisemasta ja auttamasta" aseiden myyntiä Yhdysvalloille Vietnamissa käyttöä varten.

Hän suositteli samalla, että kansalaiset järjestäisivät mielenosoituksia niitä canadalaisia yhtiöitä vastaan, jotka myyvät sotatarvikkeita Vietnamissa käytettäväksi ja mainitsi nimeltä kuusi yhtiötä. joilla on sotatarvetilauksia "luultavasti Vietnamissa käyttöä varten".

Canadan Yhdistyneen kirkon — United Church of Canada — evankelismi- ja sosiaalipalvelulautakunnan sihteeri Rev. J. R. Hord esitti nämä ajatuksensa puhuessaan McLaughlin kansakoulun kirjastossa pidetyssä Vietnamin sotaa vastustavan oshawalaiskomitean järjestämässä tilaisuudessa.

Rev. Hord syytti Yhdysvaltoja siitä, että se käy sotaa Vietnamissa talous-imperialismin hyväksi.

"Meidän on luonnollisesti nähtävä Vietnamin sota, missä on 500,000 yhdysvaltalaista sotilasta, ja minkä rahoittamiseksi käytetään $25 miljardia vuodessa, Yhdysvaltain pääomasijoitusten kokonaiskuvassa", hän sanoi.

"Amerikkalaiset ovat aina väittäneet olevansa syyttömiä vanhanmalliseen maantieteelliseen imperialismiin, mitä ovat toteuttaneet esimerkiksi Britannia, Ranska, Portugali ja Saksa. Mutta todellisuudessa yhdysvaltalaiset ovat kehittäneet eri maissa taloudelliset kuristusotteensa talouslaajennuksen avulla."

Hän ilmaisi pelkonsa siitä, että puolustusministeri Robert McNamaran ero toimestaan voi ennakoida sodan uutta eskalointia Vietnamissa.

"Nyt on aika, jolloin canadalaisten tulisi kehoittaa pääministeri Pearsonia ja ulkoministeri Martinia sekä koko meidän hallitustamme tuomitsemaan ehdoitta sodan eskalointi yhdysvaltalaisten toimesta", hän sanoi.

Erie-järven vesi saastutettua 20 mailia rannasta

Washington. — Yhdysvaltain yleinen terveyspalvelu on neuvonut Erie järvellä olevien laivojen kapteeneja, että ei pidä ottaa juoma- eikä ruokavettä osittain saastutetusta Erie-järvestä paikoin 20 mailia lähempää rantaa.

Mainitusta virastosta sanottiin, että vettä ei saisi ottaa laivaan mistään 5 mailia lähempää rannasta eikä 20 mailia lähempää suurkaupunkialueita ja kolmea muuta merkittyä aluetta.

Merkityt alueet ovat Pennsylvania—New York rannikkoalueen itäinen puoli, Point Pelee, Ontarion läntinen osa, ja useita lahtia.

Suosittelu oli seurauksena kokeiluista joita oli suoritettu juomaveteen nähden Detroitin, Toledon ja Chicagon laivoissa, yleinen terveyspalvelu tiedoitti.

CANADA MAKSAA N-LIITOLLE VAHINGOT

Moskova. — Canadan hallitus omaksui viikon lopulla virallisesti täyden edesvastuun Neuvostoliiton suurlähetystölle marraskuun 7 päivänä Ottawassa aiheutetuista vaurioista kun mainitun lähetystön edustalle eri puolilta Canadaa mielenosoitukseen tuotetut henkilöt heittelivät kiviä ja maalipulloja lähetystötalon seiniin ja ikkunoihin.

Mutta Neuvostoliiton protestin vastineeksi esitetyssä nootissa kiistetään "kokonaan perusteltumattomana väitökset" Canadan hallituksen yhteistoiminnasta mielenosoittajien kanssa.

Canadan nootin antoi lauantaina Neuvostoliiton ulkoministeriölle Moskovassa oleva Canadan suurlähettiläs Robert A. Ford.

Siinä sanotaan:

"Canadan hallitus omaksuu täyden edesvastuun mielenosoituksen yhteydessä sattuneiden valitettavien tapahtumien taloudellisista seikoista" — siitä kun mielenosoittajien toimesta heiteltiin kiviä ja maalipulloja Neuvostoliiton lähetystön seiniin ja läpi ikkunoiden.

Nootissa sanotaan kuitenkin, että vaikka hallitus oli etukäteen tietoinen tämän mielenosoituksen järjärjestämisestä, se (hallitus) ei ole vastuussa siitä. Canadalaisilla, sanotaan nootissa, on oikeus rauhallisten mielenosoitusten järjestämiseen eikä hallitus kiellä niitä etukäteen.

Nootissa vakuutetaan, että mielenosoituksen yhteydessä pidätetyt henkilöt joutuvat oikeudessa vastaamaan heitä vastaan nostetuista syytöksistä, ja että NL:n suurlähetystölle korvataan vahingot. Sen enempää ei näitä seikkoja selitetty. Nootissa luvataan kuitenkin, että harkinnan alaisena on lain mukaiset toimenpiteet tällaisten väivaltaisuuksien estämiseksi vastaisuudessa ja esitetään toivomus, että "olisi hyvin valitettavaa, jos Neuvostoliiton hallitus vetäisi tästä erillistapauksesta johtopäätöksiä, jotka voivat vahingoittaa Canadan—N-liiton suhteiden myönteistä kehitystä."

Mr. Ford halusi tavata ulkoministeri Andrei Gromykon, mutta hänelle sanottiin, että mr. Gromyko on Puolassa.

Canada ei ole vielä antanut vastausta Neuvostoliiton toiseen noottiin, missä pyydetään että sotarikoksista Neuvostoliitossa syytetty Illarion Kovalev, jonka sanotaan asuvan Montrealissa, luovutettaisiin Neuvostoliiton oikeusviranomaisille. Canadan suurlähetystöstä annetun tiedon mukaan hallitus "tutkii" edelleen tätä kysymystä.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Joulupukki ja "kiltit" suurrikkaat

Joulupukki on sittenkin olemassa. Tosiasiassa meitä joulupukkeja on paljon ja niitä "kilttejä lapsia", suurrikkaita, joille lahjoja hankitaan, suhteellisen vähän.

Ken tätä epäilee, hän syventyköön tutkimaan raha-asiain ministeri Mitchell Sharpin alahuoneen istunnolle torstai-iltana esittämää mini-budjettia — mikä kokoaa meiltä tavallisilta kadun miehiltä ja naisilta, lähes $300 miljoonaa lisäveroa vuodessa voidakseen "maksa takaisin" suuryhtiöille ns. pakkosäästöveroa noin $139 miljoonaa vuodessa. Huolimatta siitä, mitä asiasta sanotaan tai sanomatta jätetään, ylläesitetty on mr. Sharpin mini-budjetin todellinen sisältö ja se maksaa keskimäärin meille canadalais-joulupukeille, siis tavallisille virtasille, $14.00 hengeltä ja $56.00 nelihenkistä perhettä kohti vuodessa!

Kuten on uutistiedoissa aikaisemmin kerrottu, mr Sharpin mini-budjetti korotti heti tupakan ja väkijuomien veroa sekä tammikuun 1 päivästä lukien myös tuloveroa.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että meiltä tavallisilta pulliaisilta kerätään valtaosa niistä lisätuloista mitä hallitus sanoo tarvitsevansa ja suurrikkaat pääsevät kuin koira veräjästä, tai oikeammin sanoen, saavat verokorotusten välttymisen lisäksi käytöönsä myös niitä "pakko-säästöjä" mitä suuryhtiöiltä on viimevuosina peritty. Toisin sanoen, tavallisille pulliaisille lisää veroa, jotta hallituksen tulojen lisäämiseen ohessa suuryhtiöt saisivat ennätysmäisiin tuloihinsa lisätyksi myös takavuosien "pakkosäästöt"!

Selvää on, että tupakan ja väkijuomien verojen korotus koskee ns. "ylellisyystavaroita", joita ilman voi tulla toimeen joulunakin. Teoriat ovat kuitenkin harmaita silloin kun asiaa katsotaan todellisuuspohjalta. Ja tosiasia on, huolimatta siitä mitä asiasta sanotaan tai sanomatta jätetään, että tavalliset virtaset ovat myös väkijuomien ja tupakan käyttäjiä ja kun meitä tavallisia pulliaisia on niin paljon ja niitä upporikkaita numerollisesti vähän, niin näiden "ylellisyystavarain" verojen korottaminen koskee valtaosalta tavallisia canadalaisia koska suhteellisen harvalukuiset suurrikkaat voivat lukumääränsä pienuuden vuoksi käyttää näitä "ylellisyystavaroita" suhteellisen vähän kokonaiskäyttöön verrattuna.

Veristä vääryyttä veronmaksajia kohtaan on se, että yhtiöverot pidetään ennallaan, mutta yksityisten tuloveroja korotetaan jo $3,600 vuositulosta lähtien perheellisten kohdalta. Vielä räikeämmäksi tulee tämä vääryys silloin kun muistetaan, että nyt määritelty lisävero kohoaa asteittain tulojen lisääntymisen rinnalla aina $50,000 vuosituloon asti, mistä maksetaan lisäveroa $600.00 mutta siitä ylöspäin ei veroaste enää kohoa. Kaksi tai kolmesatatuhatta dollaria ja sitäkin enemmän vuosittain rohmuavat suurtulolliset maksavat ainoastaan $600 lisäveroa!

Näiden korotusten perusteella näyttää mr Sharpin puheet "inflaatiovastaisista" toimenpiteistä suorastaan irvokkailta. Hän on selittänyt, että "ostovoimaa" on liian paljon, ja että sitä on supistettava rajoittamalla palkankorotuksia ja lisäämällä verokuormaa.

Mutta nyt hän lisäsi tavallisten pulliaisten veroja ja päätti samalla ryhtyä maksamaan takaisin yhtiöiltä perittyä 5-prosenttisia pakkosäästöjä, joiden avulla sanottiin muutama vuosi sitten "vastustettavan inflaatioa".

Raha-asiain ministeri Mitchell Sharpin kaunistelemattomana tavoitteena on: Niille joilla paljon on, annettakoon lisää ja niiltä, joilla muutenkin on puute, jopa siinä määrin, etteivät voi tulojensa pienuuden vuoksi omaa kotia rakentaa tai ostaa, on otettava "inflaation vastustamisen nimissä" pois siitäkin vähästä mitä heillä vielä on.

Mr. Sharpin mini-budjetti tekee meistä tavallisista canadalaisista entistä enemmän mini-elintasoisia!

LBJ:n oppositio kasvaa

Yhdysvaltain presidentti Lyndon B. Johnsonin poliittiset osakkeet ovat Vietnamissa käytävän hyökkäyssodan johdosta laskeneet romahdusmaisesti. Esimerkkinä mainittakoon, että viikko sitten maanantaina julkaistu mielipidetutkimus osoitti, jotta senaattori Kennedyn kannatus on 20 prosenttia suurempi kuin Johnsonin, jota kannattaa vain 32 pros. valitsijoista.

Presidentti Johnsonin poliittisten osakkeiden lasku on luonnollisesti nostattanut demokraattienkin keskuudessa voimakkaan opposition hallituksen nykyistä ohjelmaa, ennenkaikkea ulkopolitiikkaa vastaan. Aivan äskettäin julkaisi suuri joukko demokraattipuolueen huomattuja henkilöitä eräässä New Yorkin lehdessä sivun suuruisen — siis hyvin kalliin — ilmoituksen, missä he sanoivat ryhtyvänsä aktiivisesti vastustamaan mr Johnsonin nimittämistä uudelleen demokraattipuolueen presidenttiehdokkaaksi.

Viime viikon lopulla saatiin Washingtonista virallinen tieto, että presidentti Johnsonin Vietnam-politiikkaa vastustava senaattori Eugene McCarthy (D) ryhtyy vastustamaan presidentti Johnsonia ja tavoittelemnan demokraattipuolueen presidenttiehdokkuutta. Torstaisen uutistiedon mukaan senaattori McCarthy on päättänyt osallistua rauhan ohjelman puitteissa ainakin neljän osavaltion — Wisconsinin, Oregonin, Kalifornian ja Nebraskan esivaaleihin. Sen lisäksi senaattori McCarthy suunnittelee ilmeisesti kampanjansa edistämisen hyväksi ulkomaamatkaa, sisältyen siihen vierailu Etelä-Vietnamissa.

Antaessaan virallisen tiedoituksen siitä, että hän ryhtyy demokraattipuolueen presidenttiehdokkutta tavoittelemaan, senaattori McCarthy sanoi menettelevänsä niin siksi, kun hallitus aikoo eskaloida edelleen sodankäyntiä Vietnamissa, sen sijaan, että se pyrkisi vapautumaan siitä.

Erikoinen mielenkiinto tässä yhteydessä kiintyy siihen, että demokraattien "tulevaisuuden toivo", Robert Kennedy on antanut kannatuksensa senaattori McCarthyn esityksille Vietnamin sodan lopettamiseksi. Tämä sellaisenaan on aiheuttanut kannunvalantaa siitä, että onko McCarthy senaattori Kennedyn poliittisena "koeleijana" siinä mielessä, että hän voi heittää kielteisistä lausunnoistaan huolimatta oman lakkinsa kehään siinä tapauksessa, jos McCarthy saa hyvän kannatuksen, mutta ei kuitenkaan niin hyvää kannatusta että voisi presidentti Johnsonin sivuuttaa?

WILSONIN HEVOSKUURI JA AMMATTILIITOT

Englannin hallituspiireissä on todettu, että punnan devalvointi on saanut suopean ja ymmärtäväisen vastaanoton maailman valuutta- ja pörssikeskusteluissa. Näin onkin asioiden virallinen laita, sillä toistaiseksi avainasemissa olevissa läntenen teollisuusmaissa ei ole seurattu punnan esimerkkiä. Englannin punnan esimerkkiä ovat seuranneet maat, jotka kaikissa olosuhteissa seuraavat puntaa, mutta jotka eivät maailmankaupassa näyttele mitään merkittävää osaa. Johtavat teollisuusmaat jotka ovat hyväksyneet punnan devalvoinnin, pitävät kyllä myös huolen siitä, että niillä punnan devalvointihetkellä ei ollut hallussaan ollenkaan puntia. Suomen Pankilla ei ollut reserveissään yhtään puntaa devalvointihetkellä. Tässä ei ollut mitään outoa, sillä kaikissa valuutta- ja pörssikeskuksissa tiedettiin hyvin, että punnan devalvointi oli vain päivämääräkysymys.

Kansainvälisen valuuttarahaston kokouksessa Rio de Janeirossa viime syksynä punnan devalvointi oli julkinen salaisuus. Esimerkiksi Ruotsin valtionvarainministeri Strang vahvisti tämän punnan devalvoinnin jälkeen järjestetyssä lehtimieskonferenssissa, mihin osallistuivat mm. pääministeri Erlander, Ruotsin Keskuspankin johtaja Asbring ja valtionsihteeri K. Wickman. Vieläpä Strang ilmaisi, että tilanteeseen oli ryhdytty valmistautumaan jo 1—2 vuotta sitten. Ruotsin oppositiokin pidettiin tapausten tasalla. Ruotsin keskuspankin oppositiota edustavat pankkivaltuusjäsenet hyväksyivät Ruotsin päätöksen, jonka mukaan kruunu ei seuraa punnan devalvointia.

Jos punnan devalvointi oli jo tähtiin kirjoitettu niin ei suinkaan ole kirjoitettu että nyt alkaisi Englannin taloudellinen nousu. Kaikki on yhtä hämärän peitossa kuin ennen devalvointiakin. Odotetaan kyllä, että Englannin vienti kasvaa, mutta ei tämä ilman muuta ole selvää, kun ottaa huomioon lännen muissa maissa yhä vallitsevan taloudellisen taantuman tai suoranaisen laman. Kun ottaa huomioon, että korkokanta nousi devalvoinnin yhteydessä 6,5 prosentista kokonaista 8 prosenttiin — mikä ylittää hätärajan 7% kokonaisella yhdellä prosenttiyksiköllä — niin sekä "kuumia valuuttoja" että normaalia investointirahaa pitäisi palata runsaasti Englantiin. Mutta tämä korkea korkokanta tekee rahan englantilaiselle myös kalliiksi. Ja sitä ei voi kompensoida muutoin kuin hintoja nostamalla.

Wilsonin hallitus on tietoinen siitä, että punnan devalvointi aiheuttaa hintojen nousua tuontitavaroissa — raaka-aineet, puolivalmisteet ja valmiit tuotteet. Hallituksen ministerit ovat jo ehtineet vakuuttaa, että hintojen nousu kotimaassa jäisi 2 - 3 prosenttiin. Mutta Wilson aikoo noudattaa The Economist-lehden lokakuun 13. päivänä ilmestyneessä numerossaan suosittelemaa ohjetta, jonka mukaan punta on devalvoitava, mutta tämän jälkeen on pantava toimeen ehdoton palkkasulku. Hintojen muodostumisen on sen sijaan jäätävä vapaaksi. Tämä koskee nimenomaan tuontitavaroista johtuvia hintojen nousua. Tämä on kuitenkin helpommin sanottu kuin tehty.

Wilsonin työministeri Gunther ja talousasiain sihteeri Shore kutsuivat heti puhutteluun ammatillisen keskusjärjestön johtohenkilöt, mukana myös pääsihteeri Woodcock ja korostivat, että kaikista palkankorotuksista on pidättäydyttävä. Sen sijaan kuljetustyöläisten pääsihteeri Cousins, jota ei kutsuttu tilaisuuteen, hylkäsi suoralta kädeltä hallituksen edustajien vaatimukset. Näin ovat menetelleet myös eräät muut ammattiliitot, joita Wilson apureineen ei pysty komentelemaan. Ja viime aikojen kehityksessä kaikkein tärkeintä on se, että virallisen ammattiyhdistysliikkeen johdon rinnalle on muodostunut paikkakunnille työläisten välittämillä äänestyksillä valitsemia paikallisia johtoja, jotka jokapäiväisissä kokouksissaan työläisten kanssa päättävät mitä kulloinkin tehdään. Englannin kaikki vankilatilat yhteensä eivät riitä kaikken näiden "epävirallisten" ammattiyhdistysjohtajien sullomiseksi niihin. Sangen vaikeita aikoja on odotettavissa työmarkkinoilla, varsinkin kun rahaministeri Callaghan on luvannut pitää työttömyyden suurena, koska se muka on välttämätön ehto taloudelliselle nousulle.

LIBRA

Kirjeitä

TOIVOO RAUHAA UUTENA VUONNA

Jospa kirjoitan taasen täältäkin kuulumisia. Syksy on ollut kaunis, nyt on muutamana päivänä ollut vähän kylmempää mutta voisi se olla kylmempääkin jo tähän aikaan vuodesta. Täällä on joskus ollut lunta ensimmäisenä päivänä marraskuuta niin paljon ettei ole päässyt minnekään, mutta nyt ei ole juuri ollenkaan. Onhan sitä ollut jo useammanakin kerran vaan on sulanut pois.

Täällä meidän kauppalassa aina vain nousee rakennuksia pystyyn. Katselin tänään ikkunasta kun nostettiin valmis seinä paikoilleen. Siitä tulee ensimmäinen apartmentti tähän kylään. Kyllä tämä kylä on paljon muuttunut sen kolmen vuoden aikana mitä täällä olemme olleet. Pian tässä ollaan ihan keskellä kaup palaa.

Vapaus-lehdestä on ollut puhetta että josko sitä suurennetaan. Minun mielestäni se saisi olla sellainen kuin se nytkin on. Kun vaan ilmestyisi kahdesti tai kolmesti viikossa.

Vapauden kultavuosikin on pian lopussa. Toivon menestystä sillä eteenpäin. Ei ole montaa viikkoa kun aletaan uusi vuosi ja uudet tavat, kuten se vanha sananparsi sanoo.

Toivoni olisi että rauha tulisi ja nuo sodan pilvet häiviäisi kun astutaan uudelle vuodelle, että kansakunnat saisivat elää rauhallista ja onnellista elämää.

Joulu ja uudenvuoden terveiset kaikille. — Lännen Flikka, Thorhild, Alta.

* * *

VAPAUDEN JA LIEKIN LUKIJAN AJATUKSIA VANCOUVERISTA

Olen seurannut kirjoituksia kirjeitä osastolla ja huomioinut että monet ovat vastaan Vapaus-lehden laajentamista. Minun ehdotukseni asiaan nähden olisi että Vapaus tulisi kerran viikossa, 8-sivuisena ja jos voitaisi Liekkiä isontaa samalla tavalla. Tänne Vancouveriin kun viikon Vapaudet melkein aina tulevat yhtenä päivänä.

Kun saisi kaksi hyvää lehteä viikossa, eri päivinä, ja niihin saataisiin ilmoituksia, niin olisi se mielestani parempi, taloudellisestikin, kun on niin kova työvoiman puutekin siellä lehtipajassa.

Meidän on ajateltava aikaa eteenpäin. Kun nuoriso ei tilaa Vapautta ja Liekkiä, niin tälle meidän vanhalle kaartille kuuluu pitää huoli lehtiemme toimeentulosta.

Tuskin Vapaus palvelee päivälehtenä muualla kuin Sudburyssa, tänne lännelle ja itä-Canadaan tulevat päivän uutiset kovin myöhään.

Niin, yksi hyvä lehti on sama kuin kolme pientä. Ja se on vieläkin halpa lehti vaikka ei tulisi kuin kerran viikossa kun päivälehdet maksavat $2.50 kuukausi ja Vapaus $10.00 vuosikerta.

Kirjeitten osasto on sitä varten, että saamme tuoda mielipiteemme julki lehtiemme suhteen ja toivonkin lisää lukijain mielipiteitä kirjeitä osastolle. — M. V., Vancouver.

* * *

NYKYINEN KOKO ON RIITTAVA

Neljäkymmentä vuotta Vapauden tilaajana olleena minäkin haluaisin sanoa Vapauden isontamisesta. Olen kiinnostunut etupäässä maailman uutisista ja tapahtumista joita meidän pienesssä lehdessämme ei oikein paljon ole. Mutta siinä on monta kertaa turhanpäiväisiä kuvia, hallitusmiesten, filmitähtien ja kaikenlaisten jonninjoutavien kuvia. Ei kai lehti mitään maksua saa kuvista ja mitä näkee joka alka TV:stä.

Jos lehti isonee, luulen että mainos siinä vain isonee, eikä ne mainokset lukijoita hyödytä. Olen täysin sitä mieltä, että lehtemme pidetään entisenlaisena, vain kuvat pois.

— Geo. Erickson, Timmins, Ont.

Uhkaavatko tulivuoret turvallisuuttamme?

Artikkelimme kirjoittaja, vuoriinsinööri Haroun Tazieff, on vuodesta 1948 lähtien omistautunut tulivuorten tutkimiseen. Hän johtaa tulivuoritutkimuksen opintoja Pariisin ja Brysselin yliopistoissa ja on eräs Cataniaan (Sisalia) hiljattain perustetun Kansainvälisen tulivuorten tutkimus-instituutin perustajista. Tutkimustyön ja lukuisten tieteellisten julkaisujen lisäksi hän on julkaissut joitakin kansantajuistettuja teoksia Crateres en feu, Quand la terre tremble, Les volcans (suomeksi on julkaistu "Maan uumenissa" 1954.) ja filmejä mm. Les rendezvous du diable ja Volcan interit, josta hän vuonna 1966 sai Ranskan nuorisofilmipalkinnon.

Lähes kahdenkymmenen vuoden ajan olen kierrellyt maailmaa tutkien loistossaan ja väkivaltaisuudessaan kaikkein ihmeellisintä luonnonilmiötämme ja vähitellen olen tullut vakuuttuneeksi seikasta, josta tavallisen kadunmiehen lisäksi ovat tietämättömiä myös useimmat asiantuntijat, geologit ja tulivuorentutkijat. Kauhu valtaa minut, kun ajattelen, että lähitulevaisuudessa tulee tapahtumaan hirvittäviä tulivuoren purkauksia, joissa muutaman minuutin aikana kuolee satojatuhansia, ehkä miljoonia kin ihmisiä.

Selvät geologiset tosiseikat ovat saaneet minut vakuuttuneeksi, että tähän asti ihmiskunnalla on ollut suunnattoman hyvä onni ja että Pompeijin ja Martinique-saaren pääkaupungin, Saint-Pierren katastrofit eivät olleet mitään siihen verrattuna mitä on odotettavissa. Vaikka nuo kolmen-, neljänkymmenentuhannen ihmisen hengen vaatineet onnettomuudet olivatkin hätkähdyttäviä, olivat mainitut kaupungit pieniä niihin valtaviin nykyaikaisiin keskuksiin, joita tulivuorenpurkaus uhkaa lähempää tai kauempaa, kuten Rooma ja Napoli, Portland ja Seattle, Mexico, Bandung, Sapporo, Oakland, Catania, Clermont-Ferrand.

LYHYT MUISTI?

Rooma, Portland? Clermont-Ferrand?

Aivan. Näiden kaupunkien lähellä olevia tulivuoria pidetään virallisesti sammuneina, mutta ne ovat kuolleita vain niille, jotka eivät tiedä tai eivät halua uskoa. Kuten tiedetään on ihmisillä lyhyt muisti. Äsken sattuneetkaan katastrofit eivät vaikuta heidän käyttäytymiseensä eivätkä itse asiassa opeta heille mitään. Vaikka tulivuori on ollut sammuneena vasta tuskin vuosisadan ajan, niin ei enää juuri kukaan pidä sitä tulivuorena. Vielä vähemmän, jos kysymyksessä on tuhat vuotta tai enemmän.

Asianlaita on niin, että tulivuoret ovat geologisia eläimiä, niiden aikayksikkö ei ole vuosi eikä edes vuosisata, vaan pikemminkin tuhat vuotta, jopa kymmenen tuhatta vuotta. Niille tuhat vuotta on pieni asia, kun taas niiden varjossa elävälle ihmiskunnalle se on ikuisuus. Niin on asianlaita Ranskan keskiylängön, Latiumin, Oregonin ja Kalifornian tulivuorten kohdalla, vaikka viimeksi mainituissa tapahtuikin useita pieniä purkauksia koko viime vuosisadan ajan ja Lassenin huippu purkautui vielä vuonna 1916. Miljoonia vuosia vanhojen tulivuorten historian aikana on epäilemättä ollut lukuisia tuhansia, jopa kymmeniä tuhansia vuosia kestäneitä rauhallisia aikoja eikä mikään tue olettamusta, että nykyinen rauhallisuus merkitsisi toiminnan loppumista. Tietenkin rauhallisten kausien pituus antaa aihetta toivoon, vuosisatoja, vuosituhansia voi kulua ennen kuin Rooma, Clermont-Ferrand, tai Seattle tuhoutuvat. Mutta kuka ties paljon pikemminkin.

"NIMETTÖMÄN" TULIVUOREN PURKAUS

Molemmat tämän vuosisadan voimakkaimmat purkaukset sattuivat näennäisesti sammuneissa tulivuorissa, toinen Amerikassa Alaskan niemimaalla Katmaissa 6, 7 ja 8 päivänä kesäkuuta 1912 ja toinen Neuvostoliittoon kuuluvalla Kamshatkan niemimaalla Bezimiannyssa 30. päivänä maaliskuuta 1956. Katmaissa ja sitä ympäröivistä tulivuorista ei tiedetty paljon mitään, mutta se tulivuorijono, johon Bezimienny kuului, luultiin tunnettavan perusteellisesti, koska vain viidenkymmenen kilometrin päässä siitä sijaitsee muuan tunnetuimmista tulivuorten tutkimusasemista. Siitä huolimatta, että lähistöllä olevia suuria tulivuoria tutkittiin intensiivisesti, ei tuohon merkityksettömään "sammuneeseen" huippuun, jota kutsuttiin "Nimettömäksi", kiinnitetty pienintäkään huomiota.

Maaliskuun 30 päivänä 1956 tapahtunut räjähdys halkaisi vuoren lennättäen kappaleita aina 40,000 metrin korkeuteen, kaataen sen juurella levittäytyvän metsän, katkoen rungot kuin tulitikut 20 kilometrin matkalta. Koska alue oli käytännöllisesti katsoen asumatonta, ei uhreja ollut. Mutta entäs jos samaa suuruusluokkaa oleva purkaus sattuu Jaavalla tai Japanissa. Vuonna 1951 purkautui Uudessa-Guineassa vuori- jota ei edes tiedetty tulipe-räiseksi. Lamington vuorta, joka sijaitsee saaren itäosassa, pidettiin tavallisena vuorena tammik. 16 p. 1951 asti, jolloin nähtiin ohuen höyrypatsaan kohoavan sen huipusta. Seuraavana päivänä havaittiin pieniä maanjäristyksiä vuorta ympäröivällä alueella. Kahden seuraavan päivän aikana maanjäristykset ja kaasujen tulo lisääntyivät ja vähän tuhkaakin purkautui. Tammikuun 20. päivänä purkaus oli kehittynyt valtavaksi näytelmäksi. Tuhkapatsaat kohosivat yli kymmenentuhannenmetrin korkeuteen ja jylinä kuului toisinaan useiden kymmenien

(Jatkuu sivulla 3)

Pääministeri Paasio:

Itsenäisyys ei ole sotaisen puolustustahdon korostamista

Helsinki. — Itsenäisen Suomen alkutaival ei ollut helppo. Sisällissota julmuuksineen ja veritöineen avasi kansamme keskuuteen kuiluja, joiden umpeenluonti on kestänyt puoli vuosisataa. Kuilujen syvyyttä osoittaa sekin, että vasta nyt 1600-luvulla on vuoden 1918 tapahtumiin tutkijain keskuudessa paneuduttu laajalla rintamalla.

Ja samaa osoittaa sekin, että vasta tänä vuonna on syntynyt päätös punakaartin historian valmistamisesta valtiovallan taloudellisen tuen turvin, sanoi pääministeri Rafael Paasio puheessaan Varsinais-Suomen syysmaakuntapäivillä Turussa.

Itsenäisyytemme sisältö on eri aikoina maassamme ymmärretty eri tavoin eri tahoilla kansamme keskuudessa, jatkoi Paasio. Yleisenä linjana aikaisemmin oli sotaisen puolustustahdon ja uhrimielen korostaminen jopa siinä määrin, että äärimmäisajattelussa ihmiselämää sinänsä pidettiin arvottomana valtiolliseen itsenäisyyteen verrattuna. Virallisillakin tahoilla lähdettiin siitä, että maan itsenäisyyden tuli olla yhtä selvästi tunnettu arvo niin rikkaalle kuin köyhällekin, niin omistaville kuin omistamattomillekin. Työttömän ja puutteessa elävän tuli kiittää itsenäisyyden säilymisestä siinä kuin niidenkin, joilla oli mahdollisuus saada korkeampaa opillista sivistystä, oli omaisuutta ja hyvinvointia. Sosiaalisten epäoikeudenmukaisuuksien ei sallittu sekoittavan kansakunnan mieltä silloin kun oli puhe valtiollisesta itsenäisyydestä.

Tuontapainen itsenäisyyden ymmärtämään tuntuu edelleenkin olevan varsin yleistä suomalaisessa yhteiskunnassa. Koulujen, armeijan ja julkisten laitosten itsenäisyysjuhlissa näytään edelleenkin katsottavan itsenäisyyttä itsearvona, jonka tunnusmerkistö liittyy pikemminkin ulkoisen turvallisuuden korostamiseen kuin esimerkiksi kansalaisten hyvinvoinnin lisäämiseen, sosiaalisten epäkohtien tasoittamiseen tai yhtäläisten koulutusmahdollisuuksien luomiseen kaikille varallisuuteen katsomatta. Minun käsitykseni on, että valtiollisen itsenäisyyden sisältö on saatettava laajemmaksi kuin minkälaisena se vielä yleisesti koetaan. Yhteiskuntamme henkinen ja aineellinen kehitys on olellinen.

Itsenäisyys ei ole sotilasparaatia, se on arkipäivän työn arvo ja ihmisyyden tunnustamista. Se on yhteiskuntapolitiikan puitteissa tapahtuvaa uudistamista, joka kohdistuu kansalaisten elämänolosuhteiden parantamiseen. Sanalla sanoen se on suomalaista työtä, ihmisten toimintaa ihmisen hyväksi.

PÄIVÄN PAKINA

HEVOSKUURI EI ENÄÄ AUTA

Vuodesta vuoteen 1942—64 "exchequer courtin' presidenttinä ollut J. T. Thorton oli viime viikolla puhumassa Canadian Clubin täkäläisessä tilaisuudessa ja antoi siellä käytännöllisen esimerkin siitä, miten ei pitäisi tärkeistä asioista puhua.

Jos maan (ja maailman) asioita voitaisiin ratkoa pelkästään hallinnollisilla määräyksillä, silloin olisivat räyhäsuiset pomotyypit mestareita maan ja maailman ongelmien ratkaisemisessa.

Ei tarvittaisi muuta kuin kovaäänisiä komennuksia — tee se, tai elä tee noin, ole siellä tai tule tänne — ja sillä siisti.

Mutta nykyinen sivistyskauden yhteiskunta ja sen eri osat ovat niin monisärmäisiä ja monitahoisia, että sen pienempiäkään ongelmia ei voida enää ratkaista "isännän äänellä" karjuen määräyksiä antamalla.

Kaikkein vähemmän voidaan odottaa, että niin tuntopitoista ja yleensä vaikeasti käsiteltävää asiaa, kuin kansallisongelmaa, voidaan moisilla menetelmillä ratkaista.

Kun Albertan kiihko-kansallismielinen pääministeri E. C. Manning yritti Torontossa pidetyssä Huomisen liittovaltio-konferenssissa lukea lakia ja herran nuhdetta ranskalais-canadalaisille, jotka ovat ilmeisen tyytymättömiä kansallisesta asemastaan, niin hänen "hymynsä jäätyi irvistykseksi", kuten suomalainen sananparsi asian selittää.

Samoin kävi tässä asiassa Saskatchewanin Ross Thatcherille, B.C.:n prokuraattori Robert Bonnerille ja mukavien juttujen kertojalle, Newfoundlandin pääministeri Joseph Smallwoodille, kun he yrittivät tyrkyttää saneluratkaisua ranskalais-canadalaisten valitusten ja tyytymättömyyden osoitusten ratkaisemiseksi.

Mutta täällä Sudburyssa, "kaukana Jumalan selän takana", voi mr. Thorton esittää vastaväitteitä kuulematta edellämainittujen herrojen Torontossa tyrkyttämiä ajatuksia miltei taivaallisina totuuksina.

Hän sanoi asiallisesti puhuen olevansa Canadan kansallispulma-asiassa anti-kaikkea-järkevää-ratkaisua. Eli kuten hän sanoi:

"Minä hylkään kahden kansan käsityksen maastamme niin voimakkaasti kuin puhesanat sen sallivat.

"Se on väärä käsitys. Ei ole ranskalais-canadalaista kansaa. Ei ole englantilais-canadalaista kansaa. On vain yksi Canadan kansa".

Tämä oppinut lakimies on ilmeisesti unhoittanut jotakin hyvin tärkeätä. Kansa ei ole välttämättä sama kuin valtio tai valtakunta.

Valtakunta on valtiollisesti itsenäinen alue. Mutta yhden valtion rajojen sisällä voi olla useitakin kansoja. Esimerkiksi Neuvostoliitto muodostuu niin ja niin monesta eri kansasta ja autonomisesta alueesta. Suomi on kansa, mutta sekin kuului aikoinaan autonomisena valtiona Venäjään. Belgia koostuu flaamilaisista ja ranskalaisista, joista edelliset pohjois- ja jälkimmäiset eteläosassa maata.

Muita esimerkkejä voitaisiin luetella. Samoin on Canadan valtion rajojen sisällä kaksi erillistä kansaa, ranskalainen ja englantilainen kansa, sekä lukuisia eri kansallisuusryhmiä, jotka ovat hajaantuneet suhteellisesti puhuen pikkuryhmiin kumpaankin Canadaan.

Oppineena ja poliittisesti kokeneena miehenä mr. Thorten on luonnollisesti täysin tietoinen näistä kysymyksistä. Mutta hän sekottaa ilmeisesti tahallisesti kansa ja valtio-käsitteet, voidakseen siten antaa armottomia iskuja niille, jotka ovat valmiina kuuntelemaan ranskalais-canadalaisten valituksia.

"Kautta maan pitäisi nousta äänekäs vastarinta kaksikielisyyskäsitettä vastaan. Toiminta sen hyväksi ei saa onnistua . . . Canada ei ole kaksikielinen maa."

Toinen torjuttava seikka on käsitys "kaksikulttuurisuudesta", sanoi mr. Thorton.

Hän linjoittui selvästi niitä vastaan, jotka toivovat kansallisuuspulman ratkaisua uuden perustuslain laatimisen avulla ja "unhoitti" sen ehdottomasti oikean käsityksen, että maan ja kansan etu on monessa suhteessa vanhentunutta perustuslakia tärkeämpi.

Ihmeellisintä tässä yhteydessä on kuitenkin se, minkä venäläiset pukevat sanontaan: "Karavaani menee koirien haukkumisesta huolimatta".

Ihmiskunnan edistystä ei voida estää "kovilla puheilla" eikä yhteiskunnallisia, sen paremmin kuin muitakaan pulmia ratkaista ylhäälttäpäin annettavilla määräyksillä.

Mutta asiaa voidaan vaikeuttaa ja pulmia pahentaa moisilla puheilla. Sellaisten puheitten pitäjät saavat syyttää vain itseään ja kaltaisiaan, jos esim. ranskalais-canadalaisten keskuudessa kehittyy ajatus, että mitään korjauksia ei saada aikaan, ja että sen vuoksi on annettava tuki ja kannatus separatisteille. Separatistien parhaita avustajia ja propagandisteja ovatkin ne, jotka kieltäytyvät katsomasta todellisuutta vasten kasvoja ja yrittävät tuudittaa itseään ja muita sellaiseen luuloon, että kovia isännän puheita pitämällä saadaan muka tyytymättömyys lopetetuksi. — Känsäkoura

Urheilua

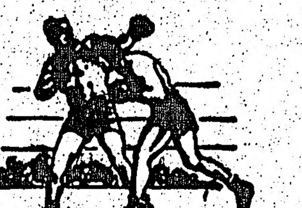

Itä-Saksa oli Suomea vahvempi

Helsinki. — Itä-Saksa voitti Suomen odotetusti pistein 5—2 Helsingissä Karjalan yhteiskoulussa käydyssä painonnostomaaottelussa. Molemmat suomalaisvoitot tulivat sarjassa alle 90 kg, jossa Kaarlo Kangasniemi ja Jaakko Kailajärvi tasatuloksella 472,5 voittivat kumpikin vastustajansa. Lohtuna tappiolle olivat kolme uutta Suomen ennätystä, joista kaksi kirjattiin myös pohjoismaisiksi ennätyksiksi.

Sarjassa 67,5 kg Matti Eskelinen tempaisi ylimääräisellä nostolla 113 kg, joka ylittää puolella kilolla hänen nimissään olleen entisen SE-tuloksen. Jaakko Kailajärvi on päässyt jälleen erinomaiseen kuntoon ja korjailikin kahdesti PE- ja SE-lukuja. Sekä tempauksessa että työnnössä kaunistuivat ennätykset puolella kilolla. Jaakko tempaisi ylimääräisellään 148,5 kg, ja työntönumeroksi tuli kilpailunostolla komeat 187,5 kg. Myös entiset ennätykset olivat Jaakko Kailajärven nimissä.

Raskaassa sarjassa Itä-Saksan Mannfred Rieger korjaili maansa ennätysnumeroita. Punnerruksessa syntyi ylimääräisellä nostolla 177,5 kg, ja tempauksessa parani ennätys kaksikin kertaa. Rieger sai ensin ylös 152,5 kg ja kolmannella yrityksellään vielä 2,5 kg enemmän. Yhteistulokseksi syntyi 517,5 kg. Suomen Mauno Lindroos ja maaottelun ulkopuolella nostanut Kalevi Lahdenranta saivat molemmat tuloksen 485 kg.

Etelä-Afrikka pyrkii olympiakisoihin

Johannesburg. — Etelä-Afrikka lähettää kolmimiehisen valtuuskunnan Kansainvälisen olympiakomitean (KOK) kokoukseen Grenobleen ensi helmikuussa. Päätös asiasta tehtiin maan kansallisen olympiakomitean kokouksessa.

Grenoblen istunnossaan KOK päättää, palautetaanko Etelä-Afrikalle oikeus osallistua olympialaisiin jo lokakuussa Mexicossa. Voimassa oleva osanottokielto johtuu Etelä-Afrikan urheiluelämässä harjoitetusta rotuerottelupolitiikasta.

Painin kaksi uutta sarjaa Mexicon jälkeen

Tokio. — Kansainvälinen painiliitto (FILA) on päättänyt lisätä Mexicon olympialaisten jälkeen painiin painoluokkia kahdeksasta kymmeneen.

Tiedon asiasta antoi julkisuuteen liiton varapuheenjohtaja japanilainen Ichiro Hatta palattuaan Delhistä pidetystä kokouksesta. Hattat toteisi uuden luokkajaon tulevan käyttöön vasta Mexicon kisojen jälkeen, koska osanottajamaat ovat valmentaneet painijoitaan nykyisin käytössä oleviin kahdeksaan sarjaan.

Uusi sarjajako on seuraava: alle 48 kg, 52 kg, 56 kg, 61 kg, 67 kg, 73 kg, 80 kg, 88 kg, 100 kg ja yli 100 kg.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd,
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave, Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

Liiton Naisjaosto: Martha Turkia
592 Woodbine Ave. Apt. 18
Toronto 8, Ont.
Puhelin 691-3477

Tshekit pelaavat hienosti NL:n juhlaturnauksessa

Moskova. — Puolan, Tshekkoslovakian, Canadan ja Neuvostoliiton jääkiekkomaajoukkueet ottavat osaa suureen juhlavuoden kunniaksi järjestettyyn turnaukseen, joka lähti pyörimään tänään Moskovassa. Neuvostoliitto ja Tshekkoslovakia ottavat osaa kilpailuihin kahdella joukkueella, muut yhdellä. Tällaisesta turnauksesta on muodostunut traditio. Osanottajat voivat tarkistaa kuntonsa ja kokoonpanonsa ennen talven suurkilpailuja. Tämän turnauksen perusteella valmentajat tulevat valitsemaan ne pelaajat, jotka lähetetään olympialaisiin.

Päivän ensimmäinen ottelu Puola — Tshekkoslovakia I oli etukäteen selvä. Tshekkoslovakian peli on liian ylivoimaista ja se vei voiton luvuin 9—1 (3—0, 4—1, 2—0).

Iltaottelu Neuvostoliitto I Tshekkoslovakia II sen sijaan lupasi jännitystä ja toiveet toteutuivat. Tosin tshekeillä pelasi kakkosjoukkue, mutta sitä se todella on vain nimellisesti, sillä niin tshekit kuin neuvostoliittolaiset tuntuvat tulleen kaksi suunnilleen tasavahvaa joukkuetta jotka etukäteen parhaina pidetyt pelaajat olivat sijoitetut sekä ykköseen että kakkoseen.

Kokonaisuudessaan loistava ottelu päättyi Tshekkoslovakian voittoon 3—1 (1—1, 0—0, 2—0).

Lopputuloksesta huolimatta peli oli tasainen kuten kahden ensimmäisen jakson numerot osoittavat. Maalinteon aloitti Majorov saatuaan yllättävän syötön Ziminiltä ja 50 sekuntia myöhemmin Golimovski tasoitti ruuhkatilanteesta 1—1.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Suomen itsenäisyysjuhlan toimeenpanee Finnish haalille CSJ:n Port Arthurin osasto yhdessä kuoron, orkesterin ja v.- ja u.- seura Iskun kanssa yhdistäen se kalkkunapäivälliseen sunnuntaina joulukuun 10 p.

Naiset aloittavat kalkkunapäivällisen tarjoilun kello 11.30 ap. ja lyhkäinen juhlaohjelman esitys suoritetaan kello 12 päivällä kun kaikki ovat vielä ruokapöydässä. Aterian hinta on $1.25 ja lippuja on saatavana etukäteen Vapauden kirjakaupasta ja yksityisiltä. Tilaisuudessa jaetaan International osuusliikkeen lahjavoittona kalkkuna ja muita palkintoja. Tulkaa joukolla perheet ja yksityiset syömään ja juhlimaan.

Martti Wuorela kuoli sairaalassa lyhyen sairauden jälkeen marraskuun 27 pnä. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 85-vuotias. Jälkeensä jäi neljä siskoa, mrs Juli Possakka, mrs. Bertha Fiskar, mrs. Martha Niva ja mrs. Aune Bostrom ja 7 lastenlasta sekä yksi sisko ja muita sukulaisia Suomessa.

Kaikki kuoron juhlakonsertti lähestyy. Tänä vuonna se on perjantaina joulukuun 15 päivänä kello 8 illalla monipuolisella ohjelmalla Finnish haalilla 316 Bay Streeet. Etukäteen ovat liput 75 senttiä ja saa niitä Vapauden kirjakaupasta ja muista paikoista. Ovella on lippu $1.00.

Valmistautukaa joukolla tähän joulukonserttiin.

Lopullisesti tiedotettiin, että Ontarion hallitus on myöntänyt $10,000.00 määrärahan Port Arthurin kaupungin läpi virtaavaa McVicar-puron rantamien kunnostamiseksi ja oleskelualueiden rakentamiseksi ja puron varrelle eri osissa rantojen kaunistamiseksi. — ATH.

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä kokoushaalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Pilapanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Minnie Vainio, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

KP:n maakuntakuoro Stuttgartin juhlaan

Kokkola. — Keski-Pohjanmaan Maakuntakuoro, joka viime maaliskuussa suoritti toisen konserttimatkansa Yhdysvaltoihin ja Canadaan, on valittu Suomen edustuskuoroksi Stuttgartin kansainvälisille laulujuhlille 27. 6. — 1. 7. 1968. Valinta kohdistuu nyt ensimmäisen kerran suomalaiseen sekakuoroon.

Näille viisipäiväisille suurjuhlille arvioidaan saapuvan noin 100,000 vierasta kautta maailman. Suurten yhteisesitysten, kulkueiden, kansanjuhlien jne. ohella ohjelmistoon liittyy muun muassa 60 kuorokonserttia. Nämä huipentuvat maanantaina 1. 7. pidettäviin ulkomaalaisten edustuskuorojen esiintymiseen. Näiden konserttien ohjelmakirjat joihin esiintyvien kuorojen tarkan esittelyn lisäksi otetaan myös heidän esittämien laulujen sanat alkuperäiskielellä ja saksaksi käännettynä, ovat parhaillaan painettavana. Vielä tämän vuoden aikana ne tullaan postittamaan eri tahoille maapalloa. Painoksen suuruuden ilmoitetaan olevan 200,000—300,000 kappaletta.

Keski-Pohjanmaan Maakuntakuoro tulee ohjelmakirjan mukaan esittämään seuraavan vaativan ohjelman:

Aetas carmen, Suomalainen teinilaulu 1400-luvulta.
Kesäinen sarja, Nils-Eric Fougstadt.
Rakastava sarja, Jean Sibelius.
Siell' on kauan jo kukkineet omenapuut, Toivo Kuula
Oma maa, Leevi Madetoja

Kuoron joulukirjaan, jonka oli määrä ilmestyä täksi jouluksi, tullaan liittämään myös kuvaus tästä harvinaisesta edustusmatkasta.

Teos valmistuu ja postitetaan muun muassa kuoron amerikkalaisille ja canadalaisille ystäville ensi elokuussa.

Kuorolaiset toivovat kaikkien tuttujen, jotka Atlantin takaa saapuvat juhlille, ottavan yhteyttä heihin. Kauniit suomalaiset kansallispuvut on helppo tuntea suurestakin väenpaljoudesta.

— Eino Isohanni.

Don haalilla on joulumyyjäiset

Toronto. — Toimen Naisten joulumyyjäiset ovat haalilla sunnuntaina, joulukuun 10 päivänä kello 4 ip.

Tervetuloa nauttimaan "Karjalan piirakoista", letuista "maple siirapin" kanssa ja muista hyvistä ravintolan antimista.

Samana päivänä annetaan myös "mystery paketti" ja myyntipöydässä on sopivia joululahjoja.

— **NEUVOSTOLIITOSSA** on kehitetty uusi rokote tuhkarokkoa vastaan. Neuvostoliittolainen virologi Mihail Tshumakov väittää, että tämän uuden rokotteen avulla pystytään hävittämään tuhkarokko kokonaan.

USAn SOTARIKOKSET KAMBODZHAA VASTAAN

Kööpenhamina. — Yhdysvaltain sotarikoksia Vietnamissa tutkivan Russellin tribunaalin istunnossa puhui Kambodzhan virallinen edustaja majuri Kouroudet. Hän esitti tuomioistuimelle aineistoa, joka paljastaa amerikkalaiset rikokset Kambodzhaa vastaan.

Puheessaan, jota Kouroudet valaisi elokuva- ja valokuvanäyttein hän kertoi amerikkalaisten ja Saigonin joukkojen hyökkäyksistä kambodzhalaisiin kyliin lähellä Etelä-Vietnamin rajaa. Kuluvan vuoden toukokuun 1 päivän ja lokakuun 31 päivän välisenä aikana hyökkääjät loukkasivat 105 kertaa Kambodzhan rajaa, maan ilmatilaa 600 kertaa ja tunkeutuivat 6 kertaa sen vesialueelle. 25 siviilihenkilöä sai niissä hyökkäyksissä surmansa, ja useita asuintaloja tuhoutui.

Kouroudet syytti Yhdysvaltoja myrkyllisten aineiden käytöstä Kambodzhan siviiliväestöä vastaan. Hän ilmoitti, että Kambodzhassa on tällä hetkellä 16,000 etelävietnamilaista pakolaista.

Ruotsalainen kirjailija Sara Lindman tarkasteli puheenvuorossaan kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin Thaimaalle teitten rakentamiseen myöntämää apua. Suurin osa tämän avun turvin rakennetuista teistä on merkitykseltään strategisia, koska ne yhdistävät toisiinsa lukuisia amerikkalaisia sotilastukikohtia. Tällä tavoin jälleenrakennuspankki tukee USAn Vietnamin aggressiota.

Japanilainen prof. Fukusima esitti todisteita siitä, että amerikkalaiset käyttävät joukkotuhonta-aseita Pohjois- ja Etelä-Vietnamin siviiliväestöä vastaan. "USAn yrittää surmata koko kansan, koska ei näe mitään mahdollisuutta voittaa sotaa", hän sanoi.

SIRPALEPOMMIN UHRIN AIVOT TUTKITTAVANA

Säilötyt ihmisaivot ja munuainen, joiden sanottiin kuuluneen eräälle amerikkalaisten sirpalepommien uhrille, olivat esillä Russellin tribunaalin istunnossa Roskildessa. Sekä aivoissa että munuaisessa oli merkkejä, jotka vaikuttivat pienten teräshaulien jäljiltä. Tällaisia hauleja sinkoutuu ympäristöön tuhansittain sirpalepommin räjähtäessä.

Vaurioituneita elimiä näytti ranskalainen professori A. Michowsky, joka opettaa lääketiedettä Pariisin yliopistossa. Hän on käynyt äskettäin Pohjois-Vietnamissa ja nähnyt siellä useita haavoittuneita ja kuullut monista surmansa saaneista, jotka ovat joutuneet kärsimään sirpalepommien hauleista.

Aiemmin selosti tribunaalin tieteellisen komission jäsen A. Behar amerikkalaisten k a s v i myrkkyjen käyttöä. — Kasvimyrkkyhyökkäyksillä tuhottiin v. 1967 noin 867,000 hehtaaria riisi- ja muita viljelmiä, hän sanoi.

Behar, joka on niin ikään käynyt Vietnamissa selosti lisäksi kertomuksia ja vaikutelmia, jotka hänen käsittääkseen vahvistavat amerikkalaisten käyttäneen napalmia ja muita aineita sisältäviä palopommeja maaseutukyliä vastaan kaukana sotilaallisista- tai tehdaslaitoksista.

USAn MYRKKYSOTA ESILLÄ

Lordi Russellin sotatribunaalin istunnossa esitti ranskalainen professori Francis Kahn todisteita siitä, että amerikkalaiset ovat käyttäneet myrkkykaasua Vietnamissa. Hän kertoi itse nähneensä amerikkalaisia säiliöitä, jotka oli pudotettu amerikkalaisista lentokoneista. Säiliöissä luki, että ne sisälsivät 80 kiloa kaasua. Istunnossa näytettiin valokuvia näistä säiliöistä.

Russellin sotatribunaalin kaksi amerikkalaista jäsentä esitti useita kysymyksiä kahdelle Vietnamissa palvelleelle amerikkalaiselle sotilaalle. Molemmat miehet väittivät, että amerikkalaiset neekerit sijoitetaan ennen valkoisia etulinjoille, että Yhdysvaltain salainen palvelu CIA osallistuu vastahakoisten vietnamilaisten murhien järjestämiseen että amerikkalaisissa sotakouluissa opetetaan kidutusta ja että Yhdysvaltain Vietnamissa oleva sotilasjohto on tietoinen kidutuksista.

Tribunaalin amerikkalaiset jäsenet toimittaja Dave Dellinger ja kirjailija Carl Oglesvy toivoivat lisää selvitystä väitteisiin, että amerikkalaiset sotilaat leikkaavat taistelujen jälkeen kaatuneilta vietnamilaisilta korvat säilyttääkseen ne matkamuistoina.

Amerikkalaiset todistajat väittivät edelleen, että amerikkalaiset käyttävät vastoin määräyksiä dum-dumluoteja.

Suomalainen lasitehdas Canadaan

Helsinki. — A. Ahlström Öy on tehnyt sopimuksen canadalaisen New Brunswick Development Corporationin kanssa lasitehtaan perustamisesta New Brunswickiin.

Tehdas palvelee valmistuttuaan Canadan itäisten osien virvoitusjuoma-, panimo- ja säilyketeollisuutta tuottamalla vuosittain noin 20,000 tonnia erilaisia pulloja ja tölkkejä. Tehdas rahoitetaan kokonaan canadalaisten rahoitusyhtymien avulla.

Ainakin alkuaikoina yhtiötä johtavat suomalaiset, ja sen henkilökunnan arvioidaan kohoavan noin 100:aan. Tehdasta varten on varattu varastotiloja ja pakkauslasitehtaan tarvitsema maa-alue.

Aloite tehtaan perustamisesta on tullut New Brunswick Development Corporationin taholta, ja vastapalveluksena on odotettavissa kokemuksia lasiteollisuuden toiminnasta tällä mantereella.

A. Ahlström osakeyhtiön Karhulassa, Iittalassa ja Paavolan kunnassa toimiva lasiteollisuus on laajentunut myös viime aikoina melkoisesti.

Ammää ja kattii saa ai lyärä — jolsei ne olt tehnyp pahaa ni net tekkee kumminki. Aura.

UHKAAVATKO TULIVUORET TURVALLISUUTTAMME?

(Jatkoa sivulta 2)

kilometrien päähän. Sunnuntaina tammikuun 21. päivänä tulivuoresta kuului jatkuvaa jyrinää ja kello 10.40 se räjähti: muutamassa hetkessä mahtava, pyörivä kaasupatsas, joka oli täynnä tuhkaa, kiviä, ja lohkareita, kohosi 15,000 metrin korkeuteen ja hajosi kuin valtava sieni. Samanaikaiseseti, levittäytyivät tulikuumat tuhkapilvet maanpinnalle kauhistuttavalla nopeudella. Kaikki tuhoutui 250 neliökilometrin alueella ja 3,000 ihmistä kuoli.

LAAVAPURKAUSTEN VAARA

Olen yrittänyt saada lukijat osallisiksi huolesta, jonka minulle aiheuttavat sammuneiksi arvellut tulivuoret, mutta on olemassa vielä paljon uhkaavampi vaara, laavapurkausten vaara.

Vain yksi laavapurkaus on tapahtunut historian aikana, mutta maan geologinen historia on täynnä todella valtavia laavapurkauksia, joissa tuhanneet, jopa kymmenettuhannet neliökilometrit ovat hetkessä peittyneet tukahduttavien kaasuja hehkuvien hiekkapilvien alle. Uusi Seelanti on täynnä niiden jätteitä, samoin kuin Yhdysvallat, Italia, Japani Neuvostoliitto, Kenia, Tshad, Sumatra, Keski-Amerikka Etelä-Amerikka, Iran ja Turkki. Kaikki laavapurkaukset ovat tapahtuneeet lyhyessä ajassa, suorastaan murskaavalla nopeudella kaasun kyllästämän laavan paineesta maahan äkkiä avautuneen halkeaman kautta. Nopeus on melko varmasti aina ollut yli sata kilometriä, joskus jopa kolmesataa kilometriä tunnissa. Näin sinkoava aine oli niin juoksevaa, että se saattoi levitä laajoille alueille, joista kaikki elämä tuhoutui silmänräpäyksessä.

Laavapurkaus, josta aikaisemmin mainitsin, oli suhteellisen lievä (sanon suhteellisen, koska se kuitenkin peitti kolmekymmentä kilometriä pitkän ja 5—8 kilometriä leveän alueen keskimäärin 100 metriä paksulla kerrostumalla). Se synnytti Kymmenentuhannen savun laakson purkauksessa, joka tapahtui 1912 Alaskassa. Nimen antoi laaksolle Robert Griggs, joka pitkäaikaisten ponnistelujen jälkeen pääsi ryhmänsä kanssa Katmain vuorensolaan viisi vuotta purkauksen jälkeen ja löysi laajalle alueelle levittäytäneen lohen- ja kullanvärisen hiekka-alueen, josta kohosi lukemattomia höyrysuihkuja. Siinä oli tuhansia halkeamia, joista osa oli polttavan hiekan alle jääneiden jokien ja virtojen aiheuttamia, osa taas vangiksi jääneiden kaasujen aikaansaamia. Päivälleen viisikymmentä vuotta purkauksen jälkeen, kesäkuun 6 päivänä 1962 kävin itse eräiden toisten geologien kanssa tässä tarunomaisessa laaksossa. Vain kolme tai neljä höyrypatsasta kohosi enää laaksosta siltä puolelta, jossa viimeisimmät purkaukset olivat tapahtuneet.

Katselimme pitkään villiä erämaata, joka hämmästyttävän tasaisena levittäytyi vuorien välissä ja huolimatta jylhän kauneuden herättämästä ihastuksesta, geologisista tutkimuksistamme ja keskusteluistamme laavapurkauksen leviämisen mekanimista, emme voineet olla ajattelematta, että samantapainen purkaus voi aivan yhtä hyvin tapahtua lähitulevaisuudessa, eikä ehkä erämaassa kuten Alaskan purkaus, vaan jollain maapallon ylikansoitetulla alueella.

HELPOMPAA KUIN SÄÄENNUSTUS?

Vaara uhkaa laajoja alueita maapallolla, muiden muassa useita maita, jotka luulevat olevansa turvassa tulivuoren tuhoilta.

Sen paremmin "kehittyneiden" kuin "kehitysmaidenkaan" hallitukset eivät ole kiinnittäneet huomiota tähän ongelmaan eikä sen tutkimiseen osaksi tietämättömyydestä, osaksi varomattomuudesta. Tulivuorten tutkimiseen myönnetyt määrärahat ovat merkityksettömiä muualla paitsi Japanissa. Maanjäristusten ennustaminen, joka on paljon vaikeampaa kuin tulivuorten purkauksen ennakointi, on yhtä huonosti kohdeltu tutkimuksen ala. Kuitenkin tulivuoren heräämisen ennakolta tutkimisen pitäisi nykyisin olla helpompaa kuin sääennustuksen, edellyttäen, että siihen uhrattaisiin edes välttämättä tarvittava vara. Ikävä kyllä siitä ei ole vielä tietoakaan.

Tiedämme paljon vähemmän oman planeettamme sisäpuolesta kuin avaruudesta. Tämä ristiriitaisuus johtuu useasta syystä, mm. maan ja ilmakehän erilaisesta rakenteesta. Yhtenä tärkeänä syynä on kuitenkin uskomaton epäsuhtaisuus näille kahdelle tutkimusalalle myönnetyissä määrärahoissa.

Kuitenkin pelkästään hyötynäkökohtia ajatellenkin maan tulevaisuus on maassa ja maahan on mentävä aina syvemmälle ja syvemmälle jotta löydettäisiin välttämättömiä mineraaleja, kun ne loppuvat pinnalta. Mutta tulevaisuudessa niitä ei enää löydetä nykyisillä menetelmillä, on tiedettävä missä niitä on ennen kuin kaivaukset aloitetaan. Niiden löytämiseksi on maapalloa tutkittava perusteellisemmin kuin tähän asti on ollut mahdollista.

CIA yrittää värvätä asiamiehiä Eestiin

Moskova. — Muuan Tukholmassa asuva virolainen emigranttijohtaja mainitaan äskettäin ilmestyneessä Komsomolskaja Pravdassa CIA:n asiamieheksi. Häntä syytetään muun muassa yrityksistä värvätä Yhdysvaltojen tiedustelupalvelulle asiamiehiä Eestin neuvostotasavallasta saapuneiden matkailijoiden keskuudesta. Lehti leimaa useat Tukholmassa toimivat virolaiset pakolaisjärjestöt "imperialistien tiedustelupalvelujen" avustajiksi.

Mainitun virolaisen emigranttijohtajan väitetään saaneen CIA:lta vakoilijan koulutuksen Blumendaalissa Hollannissa 1958. Lehti mainitsee useita balttilaisia laitoksia, joissa hän "soittaa ensiviulua".

Kirjoituksessa sanotaan edelleen, että useat muut näissä järjestöissä toimivat virolaiset ovat entisiä Gestapo-miehiä, jotka allekirjoittivat kuolemantuomioita miehityksen aikana tai kuuluivat "teloitusryhmiin". Erään CIA:n palveluksessa olevan virolaisen pakolaisen väitetään työskentelevän Yhdysvaltojen suurlähetystössä Tukholmassa ja erään toisen ilmoitettiin äskettäin siirtyneen New Yorkiin.

Kirjoituksen, jonka otsikkona on "CIA:n kuolleet sielut", on laatinut neuvostoliittolainen lehtimies Ervin Martinson, joka on jo pitkän ajan tutkinut balttilaisten pakolaisjärjestöjen toimintaa.

Ikkunapieleen liimattu pieni vaahtokumipalanen pitää verhon paikallaan eikä tarvitse lyödä nauloja sitä varten.

* * *

Hienot nahkakengät pysyvät joustavina ja kiiltävinä, jos niitä silloin tällöin hieroo pienellä määrällä munanvalkuaista tai vaseliinia.

MUISTOJEN KUKAT
edesmenneiden ystäviemme
VÄINÖ HÄMÄLÄISEN
ja
PENTTI KITUSEN
Muistolle
Ella ja Heikki Strom
Sudbury Ontario

KAUNEIMMAT KUKAT
edesmenneen osastomme jäsenen
OTTO JOHNSONIN
MUISTOLLE
CSJ:n VANCOUVERIN OSASTO
Vancouver British Columbia

KAUNEIMMAT SYKSYN KUKKASET
edesmenneen toverimme ja ystävämme
ANNA MUTTAN
MUISTOLLE
Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,
CSJ:n VANCOUVERIN OSASTO
Vancouver British Columbia

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:
VERENPUNAINEN KUU
319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

ANNIKKI SANKARI:
SYYSKUUSSA
290 SIVUA — HINTA SID. $4.50

Annikki Sankarin romaanissa seurataan yhden illan, yön ja päivän tapahtumia. Vuorotellen äitiä ja tytärtä. Eevan tyhjään lauantaihin purkautuu kokonainen kokemuksien sarja. Hän tapaa miehen, josta on jo luullut luopuneensa. Hän antaa periksi ystävättärensä houkutuksille ja lähtee ravintolaan. Lujat päätökset murenevat toinen toisensa jälkeen, ilta ja yö jatkuvat pitkään. Aamutunneilla alkaa toisenlainen kierros. Tyttöä etsimässä. Ullamaijan koulutovereiden kotien ovilla hänelle vain puistellaan päätä. Tyttöä ei ole näkynyt.

MARIA ROLNIKAITE:
EN VOI VAIETA
232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pienille paperilapuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:
HAUKAN LENTO
315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:
VALITUT KERTOMUKSET
401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljööta, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juonlaines ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Täällä tulee morsian" näytelmän lukuharjoitukset on Finnish haalilla torstaina joulukuun 7 p. kello 7.30 illalla. Kaikki roolihenkilöt mukaan. Please.

Lastenkomitean järjestämä bingo-ilta on Finnish haalilla torstaina, joulukuun 7. pnä klo 7.30 illalla. Tulot tästä tilaisuudesta käytetään pikku lahjojen ostamiseksi lapsille ja muunkin ilon hankkimiseksi heille heidän joulujuhlassaan. Bingovoittoja ottavat kiitollisuudella vastaan Martta, Anja ja Rauha.

CSJ:n Sudburyn osaston kokous pidetään Finnish haalilla tiistaina, joulukuun 5 pnä, kello 7 illalla. Kaikkien läsnäolo välttämätön. Johtokunta kokoontuu tuntia aikaisemmin.

Lasten joulujuhla on Finnish haalilla sunnuntaina, jouluk. 17 pnä, klo 2 ip. Sudburyn ja Wanupin lapset esittävät ohjelman. Tervetuloa.

Suomen itsenäisyyspäivän juhlaa vietetään Finnish haalilla sunnuntaina jouluk. 10 pnä 2 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1-11 ip.

Sävelkuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Monipuolinen ohjelma Suomen itsenäisyysjuhlassa sunnuntaina

Sunnuntaina, joulukuun 10 päivänä Finnish haalilla vietettävässä Suomen juhlavuoden itsenäisyysjuhlassa on arvokas ja monipuolinen ohjelma, josta me kaikin voimme nauttia.

Juhlassa esiintyy sekakuoro Sävel ja Melody-orkesteri. Juhlarunon esittää Helmi Lindroos ja soololaulua Eero Kinos; Juhlassa soittaa Hannu Lambert (yksi "vaa leista vanhoistapojista") sekä sextetti. Juhlapuheen pitää Vapauden liikkeenhoitaja Edwin Suksi. Lopuksi esitetään Suomen itsenäisyysjuhlavuoden neuvottelukunnan Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten käyttöön luovuttama dokumenttikuva "Suomen itsenäisyyden tie".

Juhla alkaa kello 2 iltapäivällä. Sisäänpääsy $1.00. Kaikki tervetulleita.

Oikein "joulukala" nyt bingovoittona

Lastenkomitean bingotilaisuuteen Finnish haalille, torstaiiltana, t.k. 7 pnä kello 7.30, on lasten ystävä Arne Valli luvannut tuoda suuren kalan bingovoitoksi. Kuinka hyvältä se tuore kala maistuukaan vaihteeksi? Mennäänpä siis yrittämään, että kenen suussa se maistuu. Ja palan paineeksi on Rauha luvannut tehdä kaakun jonka voittaja saa kaupiine lautasineen päivineen.

Paljon hyviä voittoja ovat lasten ystävät lahjoittaneet tätä tilaisuutta varten, että ilta tulee varmasti kulumaan rattoisasti ja onnekkaasti. Siis tulkaa mukaan pelaamaan ja seurustelemaan iloisessa seurassa, samalla autatte lasten joulujuhlan onnistumista.

R.M.

Wanupin lapset voimistelevat

Wanupin nuorijoukko on aloittanut oikein säännölliset voimisteluharjoitukset Margit Romon johdolla. Harjoitukset ovat joka toinen sunnuntaiaamu ja seuraavat on ensi sunnuntaina. Margit toivoo runsasta osanottoa ja, että myös poikia tulisi mukaan.

Joulukuun 17 pv pidetään Finnish haalilla Sudburyssä tavan mukainen lasten joulujuhla ja Rauha täti on pyytänyt myöskin Wanupin lapsukaisia osallistumaan ohjelmaan. Siksi on tärkeää, että lapset saapuvat joukolla harjoituksiin ensi sunnuntaiaamuna kello 11.

SAIRASLISTALLA

Matti Johnson, Beaver Lakelta, on hoidettavana Sudbury Memorial sairaalassa, huoneessa No 525. Hän voi vastaanottaa vieraita.

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture & Appliances
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUSTARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUSTARPEITA - MAALIA kohtuullisiin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

SUDBURY FOOTWEAR
& MAKI CO-OP
SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

"Philharmonic-" konsertti oli erittäin hyvä

Niillä joilla oli tilaisuus osallistua sunnuntai-iltana Sudburyn Philharmonic-kuoron ja orkesterin konserttiin Laurentian Yliopiston juhlasalissa, oli kerrassaan suurenmoinen nautinto.

Kuoro solisteineen ja orkesteri esittivät Handelin "Messiah" kokonaisuudessaan. Tämän toistasataa henkeä käsittävän musiikkiryhmän esitys oli niin valtavaa, että yleisö henkeään pidättäen oli mukana.

Solisteina esiintyneet taiteilijat olivat ensiluokkaisia kykyjä ja saivat yleisön jakamattoman kiitoksen. Koko tilaisuus oli mieleenpainuva ja oikein hyvin onnistunut, yleisön kannatuksenkin kannalta.

Johtajana tunnettu musiikkeri Erick Woodward. Solisteina Carol Ann Curry, sopraano, Tom Clark, tenori, Peter Milne, basso ja Ernie Merkly, trumpet, kaikki Torontosta, ja paikallisista voimista Ruth Hobson, kontra-alto.

Suurenmoinen tilaisuus, joita on vain harvoin.

Mukana ollut.

Hyvin onnistuneet päivälliset Wanupin haalilla

Lauantai-illan ja yön lumisateen pelättiin koituvan haitaksi Wanupin haalille järjestetylle päivällis-ja seurapelitilaisuudelle. Niin ei kuitenkaan käynyt. Sunnuntaiaamu valkeni täynnä kaunein päivän lupausta ja päivällisvieraita saapui läheltä ja kaukaa.

Emäntien juuri kuumista uuneista vetämät herkulliset taatelit ja kaikki muut herkut tekivät kauppansa. Hilpeän mielialan vallitessa ja kylläisin vatsoin siirryttiin pelaamaan seurapelejä ja siinä touhussa, samalla ystävien kanssa seurustellessa kului rattoisasti kaunis sunnuntai-iltapäivä.

Santapussin heitossa annettiin pari palkintoakin: ensimmäisen sai John Passi ja toisen Karl Harju.

V ja U seura Visa ja CSJ:n Wanupin osasto lausuu lämpimät kiitokset kaikille, jotka lahjoituksilla ja saapumalla tilaisuuteen antoivat "kortensa kekoon".

Adolf Lund kuoli viime perjantaina

Pitkäaikaisen sairauden murtamana kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa perjantaina joulukuun 1 pnä 1967 Adolf Valfred Lund.

Lund oli 66-vuotias. Hänen vaimonsa Aino o.s. Marttinen, jonka kanssa hän oli solminut avioliiton vuonna 1924, kuoli viime kesäkuussa.

Hän oli asunut Sudburyn ympäristössä 39 vuotta ja harjoitti maanviljelijän ammattia Wanupissa monet vuodet.

Vainajaa lähinnä suremaan jäivät: yksi tytär, mrs Harry (Aira) Kaven North Hollywood, California, USA sekä kaksi tyttärentytärtä, yksi veli Nestor Suomessa, kaksi sisarta, Ingrid Heikkilä Sudburyssa ja mrs. August Halonen Suomessa, sekä laaja ystäväpiiri.

Hautaustoimitus suoritettiin Lougheedin kappelissa maanantaina, joulukuun 4 pnä kello 11 ap. ja laskettiin vainaja haudanlepoon perhehautaan Park Lawn hautausmaahan.

Kenkiä Suomesta Neuvostoliittoon

Moskova. — Lassila & Tikanoja Oy vie ensi vuonna Neuvostoliittoon 130,000 paria Topman-kenkiä. Kauppaa koskeva sopimus solmittiin torstaina Moskovassa. Lassila & Tikanoja vie Neuvostoliittoon 30 pros. koko kenkätuotannostaan. Tänä vuonna vienti on 100,000 paria, joten ensi vuotta koskeva sopimus tietää melkoista viennin kasvua.

Kyproksesta päästiin sopimukseen Kreikka vetää joukkonsa saarelta

Nikosia. — Sodan varjo poistui torstaina Kyproksen yltä, kun saapui tietoja kolmen osapuolen välisestä sopimuksesta kriisin selvittämiseksi. Saarta koskeva kiista on ollut vähällä saattaa Turkin ja Kreikan sotatilaan.

Tavallisesti asioista perillä olevien lähteiden mukaan Ankara, Ateena ja Nikosia pääsivät sopimukseen siitä, että Kreikka vetää saarelta kahden kuukauden kuluessa arviolta 10,000 sotilaan suuruiset joukkonsa, jotka se laittomasti lähetti Kyprokseen.

Turkki hajottaa kahden armeijakunnan vahvuiset joukot, joiden oli viime viikolla määrä suorittaa maihinnousu saarelle.

Ensimmäisen kerran yli viikkoon ei yhtään turkkilaista konetta lentänyt torstaina Kyproksen yläpuolella.

Asioista perillä olevien lähteiden mukaan vetäytymissopimus koskee sekä noin 10,000 kreikkalaista että noin 1,000 turkkilaista sotilasta, jotka on lähetetty saarelle yli sen määrän, josta sovittiin vuoden 1960 itsenäisyyssopimuksessa. Tämä sopimus säilytti joukon saarella olevan turkkilaisen vähemmistön suojaksi tarkoitettuja takeita.

Presidentti Makarios vaati neuvotteluissa lisäksi 650 turkkilaisen ja 950 kreikkalaisen sotilaan poistamista. Nämä määrät sisältyvät vuoden 1960 sopimukseen. Kysymys kuitenkin lykättiin kunnes käsitellään saaren mahdollista demilitarisoimista.

Kyproksen kreikkalaiset säilyttävät kuitenkin 10,000 miehen vahvuisen kansalliskaartinsa, jonka hyökkäys erääseen kyproksenturkkilaiseen kylään pari viikkoa sitten aiheutti nykyisen kriisin.

Presidentti Makarioksen kerrottiin hylänneen ehdotuksen YKn rauhanturvajoukkojen määrän lisäämisestä. Hän kuitenkin ehdotti, että YKn turvallisuusneuvosto takaisi saaren alueellisen koskemattomuuden ja suvereenisuuden.

Ankaran, Ateenan ja Nikosian välinen sopimus poistaa välittömän sodan uhan. Se ei poista kuitenkaan Kyproksen kreikkalaisten ja Kyproksen turkkilaisten jokapäiväisessä elämässä vallitsevia ongelmia. Kumpikin väestönosa on elänyt toisistaan erillään vuodesta 1963 lähtien.

Joe Fabbro tuli valituksi Sudburyn pormestariksi

Aikaisemmin kaupungin kontrollerina ja myös pormestarina toiminut Joe Fabbro suoritti maanantaisissa vaaleissa hyvin onnistuneen "comeback" operaation ja tuli "verojen nousua" vastustavan sekä "verojen alentamista" lupaavan ohjelmansa perusteella valituksi Sudburyn pormestariksi seuraavan kahden vuoden ajaksi. Mr. Fabbro sai 9,644 ääntä ja hänen lähin kilpailijansa mrs. Grace Hartman, joka toimi mr. Max Silvermanin kuolemasta alkaen pormestarina, sai 7,406 ääntä. Entinen kontrolleri Cormack sai vähän yli 5,000 ääntä. (Nämä äänimäärät eivät ole vielä aivan lopullisia, mutta mitään sijamuutoksia ei enää voi tulla.)

Vaikka osanotto vaaleihin oli luvattoman laimeata, niin ehdotus kaupungin vaalipiirien (ward) poistamiseksi tuli melko ylivoimaisesti hyljätyksi. "No" ääniä "wardien" poistamisehdotuksesta annettiin 8,504 ja "yes" ääniä 7596.

Kontrollilautakuntaan valittiin kahden vuoden ajaksi "vanhat parrat" sillä erotuksella että R. Desmariesta tuli eniten ääniä saaneena v.t. pormestari. Toiset kontrollilautakunnan jäsenet ovat: Bill Ellis, Jack Raftis ja Andy Roy. Kanalaisillemme hyvin tunnettu Charles Taylor sai noin kaksi ja puolituhatta ääntä. Äänikilvan voittanut mr. Desmaries sai 14,388 ääntä.

Valtuusmiehiksi valittiin eri vaalipiireissä seuraavat: Ward 1: Ernie Proulx ja Ernie Savard; Ward 2: Jim Gordon ja Maurice Lamoureux; Ward 3: Gerry Blais ja Alphege Theriault; Ward 5: Jack Cadarelli ja Gery Waddell ja Ward 6: Tom Zaitz ja mrs. E. J. Conroy.

2 pommiräjähdystä Sudburyssa viime perjantaina

Kaksi pommiräjähdystä tapahtui Sudburyssä perjantaina. Ensimmäinen kello 6.28 Belton hotellissa. Pommi oli asetettu lähelle kaasulämmitykseen liittyvää mittaria ja ilmaventtiiliä.

Muutamia ikkunoita hotellissa särkyi samoin viereisessä talossa. Hotellin parkkausalueella yksi auto vaurioitui jonkin verran.

Viisitoista minuuttia myöhemmin tapahtui samanlainen räjähdys Steel union haalilla. Pommi oli asetettu rakennuksen takana olevalla parkkeerausalueella olevan auton alle.

Steelworkers presidentti Homer Seguin sanoi, että on hirvittävää ajatella kuinka monta ihmistä olisi voinut menettää henkensä sillä räjähdys tapahtui aivan College kadun vieressä.

Kaksi keittäjää säästyi kuin ihmeen kautta loukkaantumiselta sillä keittiön ikkuna lensi säpäleiksi. Myöskin pesuhuoneiden ikkunat särkyivät mutta kukaan ei sattunut olemaan kummassakaan sisällä.

Järjestyspoliisi Fournier sanoi, että ei ole mitään viittausta siihen, että tapahtumalla olisi jotain yhteyttä kunnallisvaaleihin. Mitään uhkauksia tai varoituksia mahdollisesta pommiräjäytyksestä ei ole annettu.

Itsenäisyyttä juhlittiin Etelä-Jemenissä

Aden. — Arabit tanssivat ja lauloivat Adenin kaduilla torstain vastaisena yönä juhlien uuden Etelä-Jemenin tasavallan perustamista. Riemuitsevien ihmisten yläpuolella olivat Egyptin presidentti Nasseria esittävät suuret valokuvat heidän marssiessaan kukkaporttien ja palmunoksien alla. Ne oli pystytetty vain muutamia tunteja sen jälkeen kun viimeiset englantilaiset joukot olivat lähteneet kaupungista.

Rakennuksissa oli juhlavalaistus, ja kalliolle oli sytytetty itsenäisyyden tuli merkiksi siitä, että Englanti on luopunut 128 vuotta kestäneestä herruudestaan ja luovuttanut vallan kansalliselle vapautusrintamalle NLF:lle.

Pääjuhla alkoi kuitenkin vasta myöhemmin torstaina, kun itsenäisyysneuvotteluja johtanut Mohammed al Shaabi palasi Genevestä.

Kahdeksan päivää kestäneet neuvottelut päättyivät viime viikolla sopimukseen, jonka nojalla Etelä-Jemenin tasavalta ja Englanti solmivat diplomaattisuhteet. Englanti antaa uudelleen valtiolle noin 9 milj puntaa taloudellisena apuna seuraavan kuuden kuukauden aikana.

Etelä-Jemenin tasavallan tunnustivat ensimmäisinä eräät muut arabivaltiot, mm. Yhdistynyt arabitasavalta, Algeria ja Irak.

NLF selviytyi äskettäin voittajaksi kilpailevan kansallisen liikkeen Flosyn kanssa käymässään valtataistelussa. Se vastaa nyt maan hallinnosta siksi kunnes uusi hallitus on muodostettu.

Flosy on uhannut jatkaa aseellista taisteluaan tasavallan valvonnasta.

Viimeiset englantilaiset joukot, ryhmä tuiman näköisiä merijalkaväen sotilaita, poistuivat maasta hiljaisesti hiukan ennen keskiyötä.

Suu- ja sorkkatauti raivoaa Engl:ssa

Lontoo. — Joukottain englantilaisia maanviljelijöitä ryhty perustamaan erityisiä desinfiointiasemia maanteiden varsille estääkseen tuhoisaksi kehittynyttä suu- ja sorkkatautiepitsootiaa leviämästä edelleen autojen välityksellä.

Viime viikolla todettiin 69 uutta tapausta Pohjois-Englannissa ja Walesissa, jossa 1,054 tilaa on saastunut. Lähes 200,000 kotieläintä on jouduttu teurastamaan.

Irlannin viranomaiset ryhtyivät desinfioimaan kaikki Englannista saapuvat matkailijat estääkseen taudin leviämästä Irlantiin, joka on taloudellisesti täysin riippuvainen lihanviennistään. "Ruiskutus oli miellyttävä. Siinähän ei edes kastunut", kertoi muuan matkustaja jouduttuaan viranomaisten käsittelyyn Dublinin lentokentällä.

Em mnä mittä miläst pelkk vaik pelkkä hiirt ja hämhäkki, sanos flikk.

Uudenkaupungin seutu.

PERHEEN NUOREMMILLE

Welcome Don, Says Aila and Annette

Dear Irja-täti, boys and girls.

Hi. I'm glad to see that we have a new member. Welcome Don.

A few weeks ago we got letters from High school. Mine said that I was doing satifactorily in all subjects. We had tests earlier and they recorded our marks in A's or B's etc. Then if they were all passing marks you got satisfactory. We only have have 2 sets of exams, they are in January and June.

We have some snow and I think its here to stay. For the past few days its been colder than usual. For two days the wind was really cold.

At Nolalu (5 miles from here) they made a larger and better skating rink. We'll sure make good use of it. Annette and I got new figure skates last year for Christmas.

Our brother should be coming home in about two weeks. He might be coming earlier because he does not have finals to write at Christmas.

Some people are really waiting for Xmas because on the radio they say there are only 23 shopping days till Xmas. That's all for now. Bye.

Aila Alanen
Silver Mountain.

PS. — I hope everyone is weil and that noboy has the sneezes or sniffles that usually occur this time of the year.

* * *

HIDDEN FRUITS

Pick out the fruit hidden in each of the following lines:

1. Poor people have to look for cheap pleasures.
2. According to my teacher, rye is used for bread in some countries.
3. Myt last teacher only stayed a term or two.
4. I like to shop early in the morning.
5. We learnt this game long ago.
6. I have ample money for the journey.
7. When I walk along the cliff, I get giddy.
8. I bought at our shop lumps of Turkish Delight.
9. I hope a children's party will be given this year.

Answers: 1. Apple, 2. Cherry, 3. Date, 4. Pear, 5. Melon, 6. Lemon, 7. Fig, 8. Plum, 9. Peach

* * *

DID YOU KNOW?

The Kindergarten teacher questioned her tiny pupil:

"Do you know, Jennie, what a panther is?"

"Yeth ma'm", Jennie replied, beaming. "A panther ith a man who makes panth."

Annette Was First In Grade Seven

Dear Irja-täti, boys and girls.

Well I guess winter has come to stay. It has been pretty cold. I would like to welcome the new writer Don, and I hope he will keep on writing to Irja-täti and the boys and girls.

Soon it will be christmas, everyone is rushing to do their Xmas shopping. A few weeks ago a new skating rink was built near the school. I hope that it gets cold enough so that it can be flooded.

On November the 17th we got our report cards. I was first in grade seven. I sure was pleased.

We might be getting mail-boxes but I don't know when. Our address will then be R. R. 2, Nolalu. Bye for now.

Annette Alanen.

Irja-tädin postilaatikko

Dear boys and girls.

Tämän päivän postilaatikossa on kirjeet Aila ja Annette Alaselta. Kiitoksia paljon tytöt kun taasen muistitte kirjoittaa.

Annette kertoi että hän oli ensimmäinen luokassaan. Aila onkin ensimmäisä vuotta jatkokoulussa ja hänenkin kokeensa olivat tyydyttävät. Hyvin tehty tytöt, onneksi vain olkoon ja jatkakaa edelleenkin yhtä hyvin numeroin.

Aila ja Annette kertoivat, että heillä on ollut kylmää ja arvelevat, että lumi on tullut pysyäkseen. Talvi se on tullut tänne Sudburyyn myös. Lunta tuli taas viikon lopulla useita tuumia, niin että on pitkä talvi edessä.

Birthday greetings are in order for Sandra Siren. Sandra was fourteen years old on Dec. the first. How about writing to us Sandra. We haven't heard from you for a long time.

No niin heipa hei nyt sitten vaan ja kuulemiin.

— Irja-täti.

* * *

JUMBLES

Rearrange the letters in these funny groups to make pieces of furniture you may see in most homes

Sob a coke. Bear row. Dad is bore. Bat deeds. Bit cane. He burt rag. A rich ram.

Answer: Bookcase, Wardrobe, Sideboard, Bedstead, Cabinet, Hearthrug, Armchair.

Lentävä palokunta Siperiassa

Moskova. — Yhtään suurempaa metsäpaloa ei päässyt tänä vuonna syttymään Neuvostoliitossa Siperian ja Kauko-idän suurissa metsissä, joissa huolimattomasti heitetty tulitikku tai salamanisku voivat helposti aiheuttaa suurpalon. Kiitos tästä lankeaa niille lentäjille ja päivystysryhmille jotka viettivät yhteensa yli 90,000 tuntia ilmassa suorittaen jatkuvaa palopäivystystä helikoptereilla ja lentokoneilla.

Tällaisten palovartijajoukkojen toimintakyvystä antaa hyvän kuvan helikopteri MI-4, joka kykenee tarpeen vaatiessa heti laskemaan sammutusmiehistön palopesäkkeen luo. Helikopterin miehistöön kuuluu kymmenen sammutusvälinein varustettua palomiestä, jotka voivat muutamassa sekunnissa laskeutua helikopterista nuoratikkaita palopaikalle.

Indonesian työttömät Vietnamiin?

Djakarta. — Indonesian kolmen miljoonan työttömän kohtaloon on vihdoinkin keksitty ratkaisu, heidät pitäisi lähettää taistelemaan Vietnamiin.

Indonesian työttömien nuorten yhdistyksen pääsihteeri Sanusi sanoi Djakartassa julkaistussa lausunnossa, että työttömät indonesialaiset ovat valmiit taistelemaan Vietkongia vastaan. 10,000 työtöntä on jo ilmoittautunut vapaaehtoisiksi, jos hallitus suostuu suunnitelmaan.

SÄVEL-KUORON JÄRJESTÄMÄ
SUOMEN ITSENÄISTYMISEN
50-VUOTISJUHLA
FINNISH-HAALILLA, SUDBURYSSA
SUNNUNTAINA JOULUKUUN 10 PNÄ
kello 2 iltapäivällä

OHJELMA:

Kuoron ja orkesterin esityksiä
Juhlaruno .... Helmi Lindroos
Soololaulua .... Eero Kinos
Laulua .... Sekstetti
Soittoa .... Hannu Lambert
Juhlapuhe .... Edwin Suksi

— VÄLIAIKA —

Juhlavuoden dokumenttifilmi
"Suomen tie itsenäisyyteen"
Vapaus-lehdelle myönnetyn 50-vuotismitalin esittely.
TERVETULOA!

Romanttista jännitystä - suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:
BELLA
320 SIVUA - HINTA SID. $4.60
Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.
"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:
SEITSEMÄS NEITSYT
323 SIVUA - HINTA SID. $4.65
Kuuluisan tekijän jännittava romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.
Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat hairahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:
SEIREENIN LAULU
243 SIVUA - HINTA SID. $4.65
Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:
AINOA RAKKAANI
230 SIVUA - HINTA SID. $4.25
Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA
Kerttu Saarenheimo:
TULENKANTAJAT
303 SIVUA — HINTA SID. $5.95
Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla
Runsas kuvitus
Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.
Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kallas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä, kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO